

SLOVENE

Štev. 289. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure popoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v ponedeljek, 19. decembra 1904.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 v.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
Vprejema naročnine, inserate in reklamacije. —
Izdati se računjo enostopna polivista (dolžina
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 6 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvsta
16 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upraviškega telefona št. 188.

Čehi in vlada.

Ceški Brod, 19. dec.

Danes se je tukaj vršil mnogobrojni obiskani shod, na katerem sta govorila načelnik mladočeškega kluba dr. Pacak in njegov namestnik dr. Krmař.

Dr. Pacak je rekel: Češki poslanci niso opustili obstrukcije, dasi v zadnjem času niso obstruirali, ker se je zbornica cele tri tedne bavila z vladno izjavo. Priputili smo vladno predlogo glede državnih podpor in dve tretjini sta se že v odseku izrekli proti vladi. To dejstvo uči, da je najbolje, ako imajo poslanci v taktičnih vprašanjih proste roke.

V vsaki ustavni državi bi vlada odstopila, ako bi se dve tretjini izjavili proti nji, kakor se je to zgodilo dne 9. t. m. v proračunskem odseku. Toda Avstrija ni ustavna država; pri nas vlada absolutizem in parlament je le radi lepšega. Zato se utegne zgoditi, da vlada ostane. Običali smo na mrtvi točki in skrbeti moramo, da se premaknemo preko te točke.

Pričeli smo z obstrukcijo, ker vlada noče ustreči našim upravičenim zahtevam. Nasprotno pa preté Nemci z obstrukcijo, ako nam vlada ustreže. In to imenujem „mrtvo točko“. Merodajni krogi morajo torej uvideti, da ne zahtevamo narodnih ali političnih koncesij, marveč le izvršitev zakona, ki tudi nam zagotavlja ravnopravnost in sredstva za kulturni razvoj. Ali pa mora priti vsem narodom pravična vlada, in mi takoj ustavimo obstrukcijo. Tudi tretje bi bilo mogoče, da se namreč Čehi in Nemci sami poravnajo med sabo.

S tega stališča je treba presojsati našo taktiko. V odseku smo glasovali proti vladi, ker ta ne stori svoje dolžnosti nasproti nam, ako ji ne dovolijo Nemci. Ti pa so glasovali

proti vladi, ker se sodili, da nam hoče vlada ustreči brez njih dovoljenja. Mi hočemo mir in spravo, to pa je mogoče, ako je vlada pravična vsem narodom. Toda sprava mora biti poštena, ne pa gnila, ki ima v sebi kalč novih bojov. Ako je Nemcem na tem, da se napravi mir in vzdrži naša država, potem je sprava mogoča. Ako pa Nemcem ni do obstanka Avstrije, potem seveda imajo druga pota in druge namene. Naš narod je bil že večkrat v taki težavni situaciji. Kakor vedno je tudi sedaj najvažnejše, da ustrajamo in smo edini!

Nato govori dr. Krmař: Konec jesenskega zasedanja je med češkim narodom vzbudil zadovoljstvo. Vlada je doživela poraz, ki hujši ne more biti. Vlada je upala, da pridobi češko delegacijo, ako napravi slovanski vsoporednici na učiteljskih v Šleziji in imenuje češkega ministra. Toda to se ni zgodilo, ostali smo trdni in narod to odobruje. Vlada je računala na bedo kmečkega prebivalstva, to je hotela izkoristiti v svoje namene. A tudi ta vladni maneuver ni omajal našega stališča. Ostali so trdni tudi agrarci, in tako smo prekrizali zviti račun Körberjeve vlade. To je kazn za malenkostno politiko vlade, za njeno polovičarstvo in neodkritost.

Dvojno je mogoče: Ali mi ostanemo neizprosni na svojem stališču ali pa mora vlada ustreči našim skromnim željam, da omogoči delavnost parlamenta ter redne razmere. Polovičarstvo je škodljivo. Vlada naj govori odkrito in jasno, da nikogar ne vara. Ako vlada nastopi proti nam s silo, ne bomo ternali, marveč pogumno sprejeli boj, brez strahu, da bi podlegli. Saj so že poskušali s silo, toda češki narod se je v boju le ojačil. Za tak boj pa sedanja vlada nima več dovolj moči. Vlada ima nalog, da omogoči delavnost parlamenta. Izbrala si je v ta namen pot, na kateri ne

nastopi odločno proti nam, a tudi našim zahtevam ne ustreže, dasi jih v teoriji vedno priznava. S tem polovičarstvom si je odtujila Nemce, a nas ni pridobila. Posledica je hudi poraz, kakor ga ni doživela še nobena vlada. In ne čudimo se, ako vlada ne odstopi, kar bi logično morala storiti. Gotovo pa je, da bode vlada v bodočnosti na vseh straneh zadela ob nezaupnost, karkoli stori. Zato ta vlada ne bode zboljšala žalostnih razmer.

Vlada se sicer norčuje, češ, da so „disparatni življi“ glasovali proti vladi v odseku. A pomisli naj, da pač more še podpisati to ali drugo naredbo s pomočjo § 14, toda 29 glasov proti vladi je jasen „memento“ za tiste, ki bi sicer posodili denar. In ta zavest dovolj odškoduje „disparatne življe“ za ironijo g. ministrskega predsednika.

Priznati pa moram, da se ne smemo že veseliti zmage. Neizvedljiva so pota avstrijske politike in znano je, da sedanja vlada ni ravno izbirčna v sredstvih. Vendar pa naj vlada pomisli, da so bile v Avstriji malo pred padcem trdnjše vlade, katere pa je odinil pritisk političnih razmer, ki so močnejše nego osebno zaupanje. Ako pa je res stališče vlade trdno, potem je to pač žalostno izpričevalo za nas vse, za ves parlament. Žalostno je, da birokratska vlada tako govori s parlamentom. Čehi smo že navajeni, da vlada z nami govori v „duru“ in „molu“. Čudno pa je, da Nemci trpé tak ton od vlade, ki je podlegla na vsej črti. Ali ne čutijo Nemci, da ravno oni omogočujejo ministrskemu predsedniku tako prezirljivo govorjenje, ker se upirajo skromnim češkim zahtevam? Ali ne vidijo, da mi vsi trpimo vsled tega v kulturnem in gospodarskem oziru? In vendar mora vsak trezen nemški politik priznati, da moramo dobiti svoji dve zahtevi. Nemci bi omogočili mir in spravo, ko bi se ne upirali tema

zahtevama. „Qui cito dat, bis dat“ — kdor hitro dá, dvakrat dá to velja tudi v politiki. Sicer pa Nemcem ni treba ničesar dati, ker to, kar zahtevamo, ni njihovo. Le toliko modri naj so ter spregledajo, da od češkega naroda ne morejo pričakovati brezpogojne kapitulacije. Zato naj odpro pot do pozitivnega dela, ker je vendar jasno, da je v zbornici večina proti Nemcem sedaj izključena.

Tudi jaz ne pričakujem, da se moremo z Nemci kot bratje objemati in da na vsej črti nastane mir. Toda mogoče je skupno delo pri vseh velikih državnih vprašanjih, ako se zedinijo zmernejše stranke. In pri tem delu bi se moglo rešiti marsikatero drugo vprašanje, ki sedaj razdvaja stranke. Toda čas hiti.

Ves svet ve, kaj mi zahtevamo. V čeških okrajih zahtevamo češki uradni jezik. V celi deželi pa naj Čeh ali Nemec v svojem jeziku išče pravico. Dalje hočemo imeti zagotovljeno vseučilišče na Moravskem. Ako se to zgodi, potem takoj opustimo obstrukcije ter sodelujemo stvarno v zbornici.

Ko država neha biti mačeha nasproti nam, bomo tudi mi državi dovolili, kar potrebuje in se strinja z gospodarskimi močmi prebivalstva. To je treba jasno povedati vsem merodajnim faktorjem, preden se odločijo za velike premembe. Treba je javnosti na vse strani. Neizprosni ostanemo, ako se nam krivica zgodi; politično zreli in previdni pa smo, ako nam dadó pravico.

Tržaški „Narodni dom“.

Iz Trsta nam pišejo: Odkar imamo svoj dom, postalo je narodno življenje mnogo živahnejše. „Sokol“ je slovesno odprl svoje prostore v telovadnici. V „Citelnici“ opazujemo novo življenje. Škoda le, da se s „Citelnico“ ni združil „Dalmatinski skup“, kar so mnogi želeli. Tudi članice družbe sv. Cirila in Metoda se hočejo shajati v „Narodnem domu“, da se bolje spoznajo in

LISTEK.

Po koncertu v Trstu.

Trst, 17. dec.

Da sem kar hrepenel govoriti s kakim Rusom po koncertu o razmerah na Ruskem, ko židje prav sedaj kopičijo toliko lažij, tega mi vendar ne bo štel nihče v zlo. In če podam nekoliko tega tudi čitateljem, ali je to kaj slabega?

Večkrat sem že slišal, da se Rusi nič ne brigajo za druge Slovane, kar so mi celo zatirali nekateri ugledni slovenski narodnjaki, ki so menda to modrost posneli iz židovskih listov in njih brzojavno skovanih lažnjivih poročil. Vprašal sem torej člana zbora Nadine Slavjanske:

„Vam je li znano na Ruskem, da tu bivamo Slovenci?“

„Prvo šolsko leto se že uče v šoli naši otroci, kje in kod prebivajo naši slovanski bratje, ki niso pod carjem“ — dobil sem v odgovor in pomislil, če se tudi slovenski otroci uče že v prvem letu, kje in kod prebivajo slovanski bratje.

„Kako mislite na Ruskem o raznih av-

strijskih narodnostih in o Avstro-Ogrski sploh?“

„Mi se kar nič ne čudimo, če nas Ogrji sovražijo, a nekdo bi nas moral ljubiti! Na tisoče je Italijanov na Ruskem, katerim dajemo kruha, a kako nam vračajo to, vidimo in razsodimo iz tega, kako postopajo oni tu z vami, — našimi brati. Če bi jim hoteli mi vračati milo za drago? A mi imamo velikanske napake: predobri in prepošteni smo. Kako gostoljubno sprejemamo mi italijanske gledališčne igralce, kako pa oni nas?“

„Ste prepričani, da premaga Rusija Japonce?“

„Rusija mora zmagati, in ko bi ne zaščali vojaki vse Rusije, dvigne se ves ruski narod, da brani carja in sveto rusko zemljo. Ko bi pa Rusija podlegla, bodite gotovi, da bi bila potem vsa Evropa ne več krščanska, ampak budistična.“

„Je-li Steselj velik junak, kako je mnenje o njem v Rusiji?“

„Steselj je velik heroj, a kakršen je Steselj, taka je vsa ruska posadka, od prvega do zadnjega moža v Port Arturu — po vsej neizmerni Rusiji. Življenje in kri za carja, oj, to je sladka smrt!“

„Pade li Port Artur?“

„V Port Arturu smo poslali sveto „Ikono“, podobo Matere Božje. Dokler je ta sveta Ikona v Port Arturu, pasti ne more trdnjava.“

„Vi verujete to?“

„To verujem jaz, to veruje car, to veruje vsa Rusija do najzadnjega mučička.“

Oj vera, koliko tolažbe najde človek, ki jo ima, v nesreči v tebi!

† Fr. Pravda.

Dne 12. t. m. so položili k večnemu počitku nestorja čeških pisateljev, Fr. Pravda. Pod tem pisateljskim imenom je nastopil pred več nego 60 leti nadarjeni duhovnik Vojt. Hlinka. Na Sumavi je imel skromno faro. Nekaj let sem je živel v pokoju. V 88. letu je zaspal za ta svet. Pogreb je bil veličasten. Udeležilo se ga je tudi mnogo izobraženstva, zlasti so bila zastopana razna pisateljska društva.

Pravda je pričel svoje delovanje v dobi, ko je bila narodna zavest med Čehi še v povojih, in ko je domala na vseh poljih, tako kakor pri nas, oralo ledino požrtvovalno duhovstvo. Tudi v leposlovju! Prav-

dovi spisi so biseri ljudskega leposlovja. Celotno so izdani v Kobrovi „Narodni biblioteki“. Kolikor je nam znano, je samo enega izmed njih prinesel svoj čas „Slovenec“ v prevodu. Na vsak način je želeli, da se ves Pravda pokaže našemu narodu. Posebno značilno je, da se je že ob svojem času ta pisatelj z gorkim srcem oziral na gospodarsko stran ljudstva in tudi to obdeloval v svojih spisih.

Poznanjsko.

H koncu novembra je praznovalo prusko društvo hakatistov „Ostmarkverein“ desetletnico svojega obstanka. Pri tej priliki je priredilo shode v raznih poljskih mestih, kakor v Poznanju, Katovicah, Ribniku, Ratiboru in drugod. Povsod se je povdarjalo, da se je treba boriti proti Poljakom z vsemi močmi in da se morajo poljski „vzhodni kraji“ ponemčiti in v njih vsi sledovi poljske narodnosti uničiti. Poslali so brzojavke na vse strani, eno tudi ministru Bülovu, v kateri se je društvo zahvalilo, da vlada zatira Poljake. Ta pojav nemške nestrpnosti dokazuje, kakšna usoda čaka Poljake pod pruskim orlom.

navdušujejo za dobro stvar. Priredile so banket in se dobro zabavale. Oživil se je „Kegljaki klub“ in „Prešernova soba“ se tudi ni izneverila svojemu imenu. Shajajo se v „Narodnem domu“ Slovani vseh naracij in slojev; vsi so tu doma. Postrežba je točna, cene jako zmerno, to dela g. Dolničarju najboljšo reklamo. Postrežniki imajo strog ukaz, da vsakega gosta nagovoré v slovenskem jeziku. Na desni in levi strani pročelja se blestita napis „Hotel Balkan“, na desni strani je kavarna, na levi restavracija. Na vrhu je napis „Tržaška posojilnica in hranilnica“ in nad vse pride še napis „Narodni dom“. Lahki nekam od strani ogledujejo naše narodno ognjišče, ki pa jim le imponuje. Slovenci smo lahko ponosni na to krasno stavbo, ki je sad velikega truda. Še večje pa bo naše veselje, ako dobimo tudi slovenske šole v Trstu.

Avdijence pri cesarju.

Dunaj, 17. dec. Cesar je danes opoldne sprejel ministrskega predsednika dr. pl. Körberja v posebni avdijenci.

Dunaj, 17. dec. Cesar je danes opoldne sprejel v posebni avdijenci bolgarskega diplomatskega agenta Sarafova ter sprejel lastnoročno pismo kneza Ferdinanda.

Novi nižjeavstrijski šolski zakon.

Liberalci napenjajo vse moči, da bi preprečili odobrenje novega šolskega zakona, katerega je sklenil nižjeavstrijski deželni zbor. Zastopstva liberalnih obrtnih in trgovskih društev so bila pri naučenem ministru Hartlu in pa pri Körberju, katerima so izročili spomenico glede novega nižjeavstrijskega šolskega zakona. Ministra sta rekla, da bosta temeljito proučila spomenico.

Slovenska koalicija proti Italijanom v Dalmaciji.

Na obnem zboru srbske dalmatinske stranke se je sklenilo stopiti v dogovor s hrvaškimi klubom dalmatinskega deželnega zbora, da bodo v prihodnjem letu pri občinskih volitvah nastopili Srbi in Hrvatje proti dalmatinskim Italijanom.

Ali bo novi nižjeavstrijski šolski zakon potrjen?

Na nekem shodu, ki ga je imel 17. t. m. dr. Lueger na Dunaju, je dejal: „Jaz sem mnenja, da bodele še letos dobili veselo sporočilo, na mreč potrjen je novega šolskega zakon. Svojo obljubo smo sijajno izpolnili.“

Mladočeški klub o položaju.

V soboto popoldne je zboroval mladočeški klub v Pragi. Klubov načelnik, dr. Pacak, je govoril o zadnjem državnozbornem zasedanju in o dogodkih v proračunskem odseku. Govornik je naglašal, da je ostalo razmerje mladočeškega kluba nasproti vladi neizpremenjeno. V nadaljnji razpravi so se razgovarjali o taktiki.

Soglasno so sklenili vzeti na znanje poročilo dr. Pacakovo in priporočilo mladočeškemu poslancem, naj varujejo svojo neodvisnost.

Zasedanje nižjeavstrijskega deželnega zbora.

Nižjeavstrijski deželni zbor bo 21. t. m. sklican v kratko zasedanje. Vlada želi, da bi deželni zbor izpremenil nekatere točke že sklenjenega novega deželnega ljudskega šolskega zakona, osobito glede višjega državnega nadzorstva v šolah. Ako bo deželni zbor tej želji ustregel, bo zakon vlada predložila takoj vladarju v odobritev.

Dogodki na Ogrskem.

Kakor se poroča, bo zasedanje ogrskega drž. zbora danes odgodeno in 4. ali 5. januarja bo vladar sam na slovesen način razpustil ogrski državni zbor.

Pred tednom so se vršile volitve v mestni svet poznanski; pri volitvah so podlegli Poljaki, ker so se poznanski židje združili z Nemci. K temu dogodku piše poznanski „Oredovnik“ tako-le: „Zadnje volitve morajo odpreti oči vsem, celó tistim, ki so dozdej bili slepi, da največji sovražnik poljske narodnosti je židovstvo. To prepričanje mora predreti v najširje sloje poljskega prebivalstva, da bi po tem prepričanju meglo uravnati svoje razmere do židovstva. Kamorkoli človek pogleda, bodisi v poljske kraje v pruskem ali v ruskem zaboru, v Galicijo, v Poznanj, Varšavo, Berolin, na Dunaj, povsod židje nastopajo proti Poljakom. Nemško povest „Das schlafende Heer“, ki je polna podlega obrekovanja Poljakov, je spisala židinja Klara Kohn, ki si je privzela nedolžen psevdonim Klara Viebig. In kdo je provzročil žalostne dogodke na ulicah Varšave? Varšavski židje! Kjerkoli se srečamo s kakšnim pojavom, ki kaže sovraštvo do Poljakov, moremo smelo reči: „Szukaj żyda! (Išči žida!)“

nuarja bo vladar sam na slovesen način razpustil ogrski državni zbor. „Ujsag“ priobčuje spomenico grofa Tisze iz l. 1899., katero je vročil takratnemu ogrskemu ministrskemu predsedniku baronu Banffyju. Tisza je bil namreč izvedel, da namerava vlada odrediti nabiranje vojaških novincev in pa pobiranje davkov odredbenim potom brez dovoljenja zbornice. V tej spomenici je bil Tisza mnenja, da smatra za usodepolno napako poizkus, odpraviti napake v zbornici s kršenjem ustave. Vladni listi trdijo, da je s priobčenjem te spomenice Banffy blamiran.

V volivni boj bo Tisza posegel osebno in v vseh okrajih govoril. Vladna stranka ne postavi samo proti opoziciji kandidatov, ampak tudi proti desidentom.

Bojni klic vlade pri novih volitvah bo: Izprememba državnozbornskega poslovnika za vsako ceno!

Delo v kaznilnicah.

Dunaj, 17. dec. Po nalogu vlade pregledava posebna komisija, obstoječa iz uradnikov in trgovinskega in justičnega ministrstva, iz dveh tajnikov trg. zbornice ter iz enega zadržanega inštruktorja, avstrijske kaznilnice. Komisija bo potovala tudi na Bavarsko, Wirtembersko, Prusko in Saško, da na podlagi teh študij, predloži vladi, kako bi se dala uravnati dela kaznjencev, ne da bi to škodovalo industriji, obrtu ter delavstvu.

Obsedno stanje v Makedoniji?

Turška vlada menda namerava proglasiti nad raznimi makedonskimi okraji obsedno stanje. Turčija namerava organizirati posebni voj, ki bi uduševal medsebojne boje grških, bolgarskih in srbskih čet. V Solun je došlo 32.000 Mauserjevih pušk za turške vojske. Miru vsled takih odredov se ne bo, ker bo turško vojaštvo gotovo jako pristransko postopalo.

Dne 13. t. m. je bil na železniški črti Solun-Skopje boj turških čet z bolgarskimi vstasi. Poštni vlak, ki je vozil potnike in pošto iz Avstro-Ogrske, je imel vsled tega 2 in četrt ure zamude.

Poroča se zopet o bojih med bolgarskimi in grškimi četami.

Konklave.

Rim, 16. dec. Zagotavlja se, da je Vatikan priobčil vsem kardinalom novo konstitucijo za konklave. Konstitucijo so izdelali kardinali Oreglia, Gotti, Steinhuber in Sagna. Vsi kardinali so prisegli, da jo bodo pripoznali.

Mirovna pogodba med Švico in Francosko.

Francoski minister za zunanje stvari, Delcassé, je naznanil francoskemu ministrskemu svetu, da sta s švicarskim pariškim poslanikom podpisala mirovno pogodbo med Švico in Francosko.

Francoska zbornica.

V seji francoske zbornice je poslanec Binder očital mornariškemu ministru Pelletanu, da je on sokriv, ker se je potopila prevozna ladja „Vienne“, katero je pustil odpluti, da si je bil poučen o njenem slabem stanju. Ministrov odgovor, da je nesrečo povzročilo slabo vreme, je zbornica s 335 proti 181 glasovom vzela na znanje. Zbornica je tudi sklenila, da se prične s pripravljivimi deli za mednarodno razstavo avtomobilov v l. 1907.

Finski deželni zbor.

Predsednikom štirih stanov finskega deželnega zbora so člani istega vročili peticijo, v kateri se pritožujejo, ker so se izdali neglede na finski deželni zbor ukazi, ki niso v soglasju s pravnimi pravicami Fincev in motijo družabni red in pa zasebne pravice državljanov. Končno zahtevajo, naj se zagotovi redno delovanje finskega deželnega zbora. Finski generalni guverner je ukazal, da bo v prihodnje izvoljene cenzore potrdil in nadzoroval njihovo delovanje dotični guverner. Cenzorji bodo odgovorni za tiskovne prestopke, a kaznovani bodo tudi časnikarji, če ne bodo izpolnjevali cenzorjevih ukazov.

Italijanska zbornica.

je v sobotni seji sklenila, da dobi umirovljeni vseučiliški profesor Carducci letno pokojnino 12.000 lir kot znak narodove zahvale. Nadalje je naučni minister odgovarjal na interpelacijo glede stanja bazilike sv. Marka v Benetkah. Minister je rekel, da vesti o stanju bazilike niso bile resnične. Pokazale se niso nove razpoke, ki bi bile važne. Vlada bo storila vse, ne glede na žrtve in stroške, da ohrani to dragoceno stavbo nepoškodovano.

Položaj na Srbskem.

Srbska skupščina je izvolila za podpredsednika zopet poslanca Vikičevića in Prodaničevića. Srbska vlada bo poiskala na Dunaju posojila nad 30 milijonov.

Krugerjev pogreb v Pratoriji.

V petek je bil v Pratoriji slovesno pokopan bivši burski predsednik Kruger. Trije nizozemski duhovniki so govorili o

domoljubju in o zglednem verskem življenju rajnika. Pastor Bosman je naglašal, naj Buri vedno hodijo po poti razvoja, kakor je to želel pokojnik. Tudi Burger, Dewet in Botha so govorili. Na povelje angleškega kralja je bilo oddanih 21 strelcev iz topov. Pogreba so se udeležili zastopniki Burov iz vse južne Afrike in odposlanci angl. vlade ter angleških naselbin. Nad 30.000 oseb se je udeležilo pogreba.

Turška trdovratnost.

Turška vlada je izjavila, da ne soglaša s pomnožitvijo tujih orožniških častnikov v Makedoniji, katero so zahtevali 12. t. m. zastopniki velevladij.

S Španskega.

Novi španski ministrski svet je sklenil takoj sklicati zbornico, ko bodo novi ministri proučili proračun. Finančni minister Castellaris je izjavil, da je prejšnji španski ministrski predsednik Maura l. 1904 španski banki povrnil 100 milijonov peset. V državnih blaginjah je Maura zapustil 50 milijonov peset prebitka. Za bančnega guvernerja španske banke bo imenovan Salazar.

Kako je Syveton umrl?

Nacionalistiško časopisje nasprotuje vestem, ki jih razširjajo o Syvetonu framasoni. Tako se je izrazil v „Patrie“ dr. Barnay, soprog Syvetonove sestre: „Nikdar bi ne bil moj svak izvršil samoumora, in če bi ga, bi bil prijel za revolver. Vse, kar se je dogodilo, je grozno.“ — Po mnenju lista „Patrie“ je Syvetonova pastorka, madama Menard, histerična ženska, ki nima popolnih duševnih moči. Syveton ni nikdar bil s svojo pastorko v nedovoljenem razmerju. Ze kot 15letna deklica je gđ. de Bruyn — tako se glasi družinsko ime hčere Syvetonove soproge — na enak način obdolžila svojega očima. Tedaj so zdravniki izjavili, da je to le domišljija in deklico so oddali v samostan. Sedaj pa je gospa Menard zopet ponovila svoje obdolžitve.

Syveton je žrtva nesramnih mahinacij. Syvetonov 80letni oče izjavlja v listu „Patrie“: „Moj sin je bil sama poštenost! Brez posebnega vzroka bi si ne bil nikdar vzel življenja in vzroka ni imel, ker ni izvršil nobenega zločina. Ni dvoma, da je umorjen.“

V noči ed torka na sredo so se zbrali voditelji ministerijelnih listov pod vodstvom Jauresa, ki so se zedinili glede enotnega pisanja o Syvetonu. Listi „Gaulois“, „Libre Parole“, „La Presse“ in drugi listi napadajo dunajsko židovsko „Neue Freue Presse“ vsled njenih lažljivih in tendencioznih poročil o Syvetonu.

Rusko-japonska vojska.

Poročilo ruskih vojakov iz Port Arturja.

V Čifu se je 16. t. m. ob 4. uri popoldne v rešilnem čolnu pripeljalo iz Port Arturja šest ruskih vojakov in en častnik. Prinesli so seboj važna poročila, katera so oddali ruskemu konzulu. Ti Rusi izjavljajo, da so poročila o poškodbi port-arturskih ruskih ladij večinioma resnična, istočasno pa zatrjujejo, da se je Rusom posrečilo potopiti dve ali tri japonske torpedovke in eno veliko japonsko bojno ladjo. Neki sel, ki je prišel v Čifu, pripoveduje, da se je pretekli mesec osem milj od Ljaotešana potopila neka velika japonska bojna ladja, na kateri je bil menda en japonski admiral. Položaj v trdnjavi nikakor ni tako kritičen, kakor zatrjujejo Japonci. V Port Artur prihaja mnogo džunk z živili, zadnji teden so pripluli v Port Artur trije veliki ameriški parniki z živili in municijo.

Ruski konzul v Čifu je izjavil dopisniku „Daily Maila“, da so uradna japonska poročila o obleganju močno pretirana. Rusi imajo še v svoji oblasti severne in vzhodne utrdbe. Važnejše utrdbe Japonci sploh nobile še niso dobili. Kakor je posneti iz Stesljevega poročila, se trdnjava ne bo kmalu udala. O uničenju brodovja konzul ni hotel podati nobene izjave.

Stesljev sel je izjavil, da so Japonci pri naskoku na „grič 203 m“ izgubili tekot dveh ur 12.000 mož. Ko so grič zasedli, uvideli so, da ga ne morejo vzdržati in so se umaknili. Padli so ležali več dni v prepadih, k sreči je mrzlo vreme vplivalo, da trupla niso hitro gnjila. V času, ko se je sel odpeljal, ni imela te točke nobena stranka zasedene.

Japonci niso mogli vzdržati „203 m griča“, ker nanj Rusi lahko streljajo iz štirih glavnih utrdb.

Skoro gotovo nameravajo Rusi vsak mesec poslati sele v Čifu, ker „Rastropnij“ je prišel tje ravno pred enim mesecem. Okoliščina, da je mogla jadrnica podnevi odpluti od Ljaotešana, ne da bi jo Japonci opazili, kaže, da je japonska blokada nezadostna.

Pred koncem marca Port Artur ne bo padel.

Šangaj, 17. decembra. Po sem došlih poročilih še ne more biti gorora, da bi Port Artur kmalu padel. Japonci morajo vsak korak, za katerega se približajo, jako drago plačati. Ni mogoče, da bi Port Artur padel prej ko koncem marca.

Južna Mandžurija — japonska last.

London, 17. decembra. Maršal Ojama je izdal proklamacijo, v kateri proglašala južno Mandžurijo kot japonsko last.

Klado izpuščen.

Petrograd, 17. decembra. Kapitan Klado je bil včeraj na carjev ukaz izpuščen in je danes odpotoval v Pariz, da bo prisoten 20. dec. prvi seji mednarodne komisije.

Tretje rusko brodovje.

Peterburg, 18. dec. Vodstvo za oboroževanje tretjega brodovja je prevzel poveljnik brodovja in luk Baltiškega morja, Birilev. Včeraj je odpotoval v Libavo.

Kaj je s „Sebastopolom“?

Dočim Stesljevi 16. t. m. v Čifu došli seli taje, da bi bil „Sebastopol“ močno poškodovan poroča z dne 18. t. m. Reuterjev urad iz Tokia poročila, ki prihajajo od oblegovalne armade, da je bil „Sebastopol“ 10krat zadet od torped z uspehom ter leži neraben na dnu.

Dve japonski ladili trčili skupaj.

London, 17. dec. Po nekem poročilu, ki ga je dobil Lloyd iz Moji se je včeraj zadel japonski transportni parnik „Manšumaru“ v bolniško ladjo „Rohillmaru.“ Obe ladji sta poškodovani. Bolniška ladja je prišla na sipino. Bolnike prenašajo na suho.

Ob Šahu.

Iz Londona poročajo dne 17. decembra: Neuradno poročilo z bojišča v Mandžuriji opisuje položaj ob Šahu sledeče: Od desnega ruskega krila se odpošiljajo od časa do časa močnejše patrolje v smeri proti Mohjapao na levem bregu reke Hun. — Pred kratkim je prekoračilo reko desno krilo. — Sodi se, da je ruska armada sedaj zopet toliko močna, ko pred bitko pri Šahu; vendar pa bo Kuropatkin počakal še nadaljnih ojačenj, predno bo pričel z ofenzivo.

Kuropatkin bo šel na pomoč Port Arturju?

London, 17. dec. V vojaških krogih v Tokiju sodijo, da ima Kuropatkin še vedno v načrtu osvobodjenje Port Arturja. Mir, ki je vladal zadnji čas ob Šahu, izvira odtod, ker pričakuje Kuropatkin nadaljnih pojačenj. Zamrznjene reke in zmrznela tla, olajšujejo premikanje čet, in zimska vojska se smatra za gotovo stvar. Rusi poiskajo podaljšati svoji krili preko japonskih kril ter nameravajo preiti k napadu. Za Japonce je najboljša, ako čakajo.

Avstrijski nadvojvoda o vojski.

„Novoje Vremja“ poroča iz Mukdena 16. t. m.: Iz pisem nadvojvode Leopolda Salvatorja na princa Jaime bourbonskega je razvidno, da vlada v višjih avstrijskih vojaških krogih prepričanje, da se je na bojišču od bitke pri Ljaojanu izvršil velik preobrat v prilog Rusom. Nadvojvoda, kot dober poznavatelj topništva, je kar presenečen nad bojnimi zmoglostmi ruskih baterij ter prorojuje ruskemu topništvu odločilni pomen v bodočih bitkah.

Mir na fronti.

General Kuropatkin poroča 16. t. m.: V noči na danes nisem dobil nikakih poročil o bojih med obema armadama. Temperatura znaša 14 stopinj pod ničlo. General Saharov poroča, da tudi v noči na 17. t. m. ni bilo bojev.

Tretja ruska armada.

Iz Peterburga poročajo „Berl. Tagebl.“ dne 16. t. m.: V Harbinu se bo sešel štab armadnega nadpoveljstva tretje armade, katere poveljnik general baron Kaulbars je že v Mukdenu, ter se takoj napotil k fronti. Šef generalnega štaba tretje armade je gen. poročnik Marcov, priznani dober častnik; generalni major Aleksejev je glavni preskrbovalec prebivališč. Čete tretje armade so večinoma še na železnici. Neverjetno je, da bi bila do srede februarja zbrana na bojišču vsa tretja armada.

Iz Peterburga poročajo 17. t. m.: Novi tretji armadi, ki se sedaj vozi na bojišče, se bo pridilil posebno izbran, samostojen, močan konjeniški oddelek, ki se je nalašč sestavil. To je novo sestavljena, mešana kavkaška kozška divizija, ki obstoji iz elitnih kavkaških polkov ter sestavljena iz kozakov prvega reda. Podrejena je povelju generalnega majorja Karčeva, ki je na glasu zelo energičnega častnika.

Komisija o hullskem dogodku.

Jutri se snide v Parizu preiskovalna komisija o hullskem dogodku. Po končanih obiskih pri Loubetu in Delcasséju se bo sešel kolegi 4 komisarjev k volitvi petega člana. Glasi se zopet ime bivšega admirala barona Spauna. Ruski zastopnik, viceadmi-

ral Kaznakov, je v soboto s 4 pričami odšel iz Peterburga v Pariz.

Novo bombardiranje na Port Artur — Varstvo bolniških ladij

Iz Tokia poroča privatna brzovajka dne 17. t. m.: Japonci so pričeli večeraj iznova bombardement na novo mesto ter so poškodovali arzenal in skladišče za strelivo. Ker pa ni bilo nobene eksplozije, sodijo na japonski strani, da v skladiščih sploh ni več streliva. General Steselj je poslal generalu Nogiju pismo, v katerem mu sporoča, da japonski ogenj poškoduje bolniške ladje. Med zastopniki obeh armad so se vršile tozadevne konference, v katerih se je sklenilo, da naj Rusi naredijo obširne načrte o legi bolniških ladij, da jih Japonci tako lahko čuvajo.

Dela saperjev proti utrdbi Tunkikvan-šan so končana. Odločilne akcije je pričakovati kmalu.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 19. dec.

Zasramovanec slovenskega ljudstva. Glasilo izdajic in odpadnikov ne opusti nobene priložnosti, da ne bi obrekovalo slovenskega ljudstva. O njem se laže na najnesramnejši način. „Slov. Narod“ zopet piše:

„Horizont našega kmeta je omejen in zasenčajo ga kmetu revščina, trdo delo in vera. Najinteresantnejše je še študirati, kako je kmet vzlic temu, da je bil že pred tisoč leti spreobrnjen h kristijanski veri, še dandanes samo navidezno, samo formalno kristijan, v resnici pa je še vedno pogan. V tisoč letih ni mogla katoliška duhovščina kmetu vcepiti kristijanskega naziranja. Kar se zgodi v naturi, to je po kmetskem naziranju vse delo dobrih ali zlih duhov, ki imajo pač čeznaturno moč, sicer pa človeške lastnosti in slabosti. Tudi Bog ni po kmetskem naziranju nad vse človeške slabosti vzvišeno bitje. Bog stori včasih kaj napačnega, dela večkrat ljudem krivico, se kesa kakaga dobrega dejanja in se ne kesa kakaga slabega dejanja. Kmet misli, da se Boga more tudi nalagati, da Bog, kadar je dobre volje, tudi šale zbija. Prav take nazore imajo ali so imeli pagani o svojih božanstvih. Bistveno se religija našega kmeta prav nič ne razlikuje od poganstva; zunanja oblika je pač kristijanska, jedro pa ne.“

To je navadno obrekovanje. Babjeverci, ki verujejo v bajko, da je po plemenskem izboru iz opice postal človek, podtikujejo tu ljudem, kateri stoje v verskem oziru visoko nad njimi, ponižujoče poganke nazore. Od dečka v šoli do starčka v hribih predložite lahko ta očitanja vsakomu v slovenski domovini, pa vam bo povedal: „V bajkah in legendah se pač Bog opisuje na človeški način, a vendar vsi vedo, da so to legende; da se more Bog nalagati, to mislijo le liberalci, ki se mu vedno v obraz lažejo.“ Kaj pa vi „inteligentnejši“ mislite o Bogu? Eni pravite, da ga ni, drugi trdite, da je Bog vesoljstvo, torej v vsakem kupu blata, se imenujete učeno panteisti, tretji zopet pravite, da je človek sam Bog, četrti kot spiritisti uganjate najneumnejše babjeverstvo. Večinoma pa ste dvomljivci, ki prav nič ne veste. Ali ni pred kratkim „Narod“ v imenu narodno-napredne stranke izjavil, da v veri ni nič gotovega? Torej če vi nič gotovega ne veste, kako morete potem drugim očitati, če niso vaših misli? Našega kmeta pa pustite pri miru, ker je v verskih stvarih bolje poučen, kakor pa tista družba, ki svoje verske nazore zajema iz „Naroda“.

Avstrijska ravnopravnost. V Avstriji so vsi narodi ravnopravni. Tako določa državni temeljni zakon, tako zatrjuje vlada pri vsaki priliki. A ta ravnopravnost velja le za takozvane narode „prve vrste“, za Slovence ne. Na državnem gimnaziju v Trstu je bilo razpisano mesto profesorja. Za to mesto se je oglasil tudi domačin, toda službo je dobil tirolski Nemec. Torej domačini se morajo umikati tujcem! V Trstu je več profesorjev celo iz Nemčije. To je pač mogoče le v Avstriji. Ali je čudno, da se Turčija brani avstrijskih reform? Mi se ne čudimo.

Shod pri D. M. v Polju. Včeraj, dne 18. t. m. je priredilo „Krščansko socialno strokovno društvo“ papirnih delavcev v Vevčah pri D. M. v Polju shod. Dasi se je delavstvo v mnogobrojnem številu udeležilo pogreba svojega v tovarni ponesrečenega sotovariša Mojškrca, je bil shod jako dobro

obiskan. Tovariš Moškerc je govoril o vladnem načrtu glede izpremembe delavskega zavarovanja s posebnim ozirom na starostno zavarovanje. Predsednik, tovariš Jeriha je stavil predlog, naj „Slovenska krščansko socialna zveza“ v Ljubljani meseca januarja ali pa vsaj februarja 1905 skliče anketo zastopnikov vseh krščansko socialnih Zvezinih delavskih društev, kjer najbise posvetovali in sklepali o nameravanem vladnem načrtu. Predlog je soglasno obveljal. Č. g. Rihar je pa pozivljaj zborovalce na agitacijsko delo za strokovno društvo in na naročbo vedno delavske koristi zastopajočega dnevnika „Slovenca“. Omeniti je še, da se je želelo na shodu najbi i delavstvo stanujoče na desnem bregu Ljubljanice bolj se oklenilo društva, kakor do sedaj. Strokovno društvo je tudi priredilo svojim članom socialni kurs, katerega vodi neumorno delavni delavski prijatelj g. kaplan Rihar.

Napad na „Katoliško tiskovno društvo“. „Slov. Narod“ napada „Katol. tiskovno društvo“, češ da je nekemu knjigovezu, ki je baje za katoliško stranko mnogo trpel, odžrl kruh. Naj ga „Narod“ imenuje, da se bomo vedli dalje informirati. S knjigovoznicno ne dela „Katol. tiskarna“ prav nobenega dobička. Kako more „Narod“ trditi, da dela „Katol. tiskarna“ z lepim dobičkom 82.000 K, nam je pa velika uganka, ker je ravno prejšnji teden „Narod“ še trdil, da ima on petdesetkrat več odjemalcev, torej bi morala po tem računu „Narodna tiskarna“ imeti dobička vsaj štiri milijone kron, na kar opozarjamo akcionarje „Narodne tiskarne“, da naj ob novem letu prav gotovo iztirjajo od dr. Tavčarja tej svoti primerne dividende.

Proti njim je Sienkiewicz — muha! „Narod“ je tudi največjega sedanjega slovenskega romanopisca zavrgel in v nič dejal. Vzrok je jasen: Sienkiewicz je — klerikalec! Glasilo frakarskih idiotov piše: „Sienkiewicz se je rodil med starimi, osi-velimi palačami, sredi okamenelih tradicij. Narodovi junaki so bili pomrli. Mladina je molila in hodila v cerkev — kakor povsod, kjer je narod začel smrtno bolehati, kjer se je začelo propadanje. V tem miljeju je vzrasel Sienkiewicz in milje je iz njega napravil tistega umetnika, ki zna biti ironičen in patetičen, ki gleda v jasno preteklost in tako slabo razločuje konture prihodnosti.“ — Ubogi Sienkiewicz! V cerkev je hodil, pa ne more več kontur bodočnosti razločevati! Genialni pobalini, kateri niso zmožni slovnice pravilno pisati, se zde samim sebi neskončno vzvišeni nad takim majhnim nazadnjaškim Sienkiewiczem.

Vseučiliško vprašanje. Zastop občine St. Peter na Krasu je imel dne 24. novembra sejo, katere se je poleg župana in štirih svetovalcev udeležilo 14 odbornikov. Ko je bil končan običajni dnevni red, gosp. župan povdarja potrebo ustanovitve univerze za slovenske akademike ter predlaga z ozirom na zadnje dogodke v Inomostu, na Dunaju in v Gradcu in z ozirom na to, ker ni pričakovati miru med vsenemškimi in drugimi akademiki, da se v Ljubljani ustanovi univerza za akademike nenemške narodnosti, oziroma da se visoka c. kr. vlada pozivlje, da takoj vse potrebno ukrene in univerzo v Ljubljani ustanovi. Temu predlogu dostavi svetovalec g. Križaj: Občinski odbor občine Št. Peter na Krasu ne odobrava enostranskega postopanja nemških dijakov v Inomostu in tudi ne profesorjev na nekaterih nemških univerzah v Avstriji, kateri vse store, da se enostranske želje nemških dijakov izpolnjujejo in pravice slovenskih dijakov pa kratijo, ter naj vsi merodajni faktorji delajo na to, da se ne bodo kršile pravice nenemških narodov, in da naj se osnuje za Slovence univerza v Ljubljani, za Italijane pa v popolnoma laškem mestu, ne pa v Trstu ali Inomostu, kjer so narodi mešani, ter da naj se ta sklep izroči enemu gospodu državnih poslancev, kateri naj ga izroči na pristojnem mestu. — Občinski odbor je soglasno pritrdil temu predlogu.

Nemško uradovanje. Razglas za poriranje milodarov v vasi Tabor, občine Zagorje, so dobili župni uradi postojnskega okrajnega glavarstva z nemškim nadpisom. Dozdaj je imenovano okrajno glavarstvo vsaj v enakih zadevah dopisavalo slovenski. Zakaj ta preobrat?

Slovenec in Hrvat. Pred tržaško sodnijo sta se morala zagovarjati Peter Sakso, ki je metal ob iredentovskih demonstracijah radi dogodkov v Inomostu v demonstrante kamenja in je tudi razbil okna kavarnе „All stella polare“, in Anton Vissich, oba pripadajoča patrijotični tržaški stranki. Prvi je dobil 4 mesece, drugi 2 meseca ječe. Sakso tu je bil uradno postavljen za branitelja odvetnik dr. Rybač, ki je z ozirom na to, da je Sakso dalmatinski Hrvat, poslužil se, kakor pripoveduje „Piccolo“, slovenskega jezika. To je pa razgled židom živce in zaganjajo se v dr. Rybača, češ, da zatoženi dalmatinski Hrvat ni razumel niti ene cesedice, kar je govoril dr. Rybač. Ne glede na to, da je dr. Rybač popolnoma zmožen hrvaškega jezika, ne glede na to, na kaki višini v jezikovnem pogledu je židovski jezik-oslovec, in ne glede na druga dejstva, povemo „Piccolo“ samo to: Ko je stal na straži v Kvirinalu vojak iz Benečije, rodom Slovenec, razgovarjala se je italijanska kraljica Helena z njim v materinem srbskem jeziku kar cele ure — po domače, — kar bi pa bilo gotovo izključeno, ko bi ne bila razumela eden drugega niti besedice. Jugoslovani smo ena družina.

Ogenj v škofjeloškem samostanu. V nunskem samostanu v Škofji Loki se je vnela na vrtu iz neznanega vzroka lopa. Okode je kakih 600 K. Kdó je ogenj zanetil, se ni moglo dognati.

Trgovina in javni prostor. Mlečno zobni jeseniški Paarček je imel to predrznost da je v trgovini psoval gospoda akademika Pretnarja. Sodnik v Kranjskigori je sodil, da bo šel Paarček umazani jezik za 48 ur okušat ričet. Deželno sodišče ga je v nepreračunljivi previdnosti — oprostilo, češ, da trgovina še ni javen kraj. Deželno sodišče je sicer s tem vso dosedanje prakso postavilo na glavo. Vsaka gostilna, trgovina, itd. se je doslej vedno smatrala kot javen lokal. Odslej ni več. Pa naj bo; samo da mora ta nova praksa veljati tudi takrat, kadar bo toženec — Slovenec.

V Drtiji so novi občinski odborniki soglasno izvolili za župana zavednega in razumnega posestnika Fr. Tiča iz Serjuč.

V Moravčah je Marijina družba povodom jubileja Brezmadežne na praznik in v nedeljo izbornu uprizarila „Lurško pastirico“ v dvorani izobraževalnega društva z raznimi deklamacijami Sardenkovih pesem. „Naprednjaki“ pa so obakrat s surovo demonstracijo pokazali svoje neotesano nazadnjaštvo.

Nova nesreča v Cepovanu. Iz Cepovana nam pišejo: K grozni nesreči prihaja nova nesreča. Ubogi pogorelci niso mogli vsi pokriti pred dežjem svojih hiš, le trije so za silo pokrili. Ker je bil sedaj več dni zaporedoma dež, začele so se hiše podirati pogorelcem. Bati se je, da se vsa poslopja porušijo, če pritisne mraz. Bog pomagaj!

Vojaška vest Za poveljnika brambovskega polka št. 5 v Trstu je imenovan polkovnik Jurij Klikić v Zadru.

Iseljevanje. „Severonemškega Lloyd“ brzoparnik „Kaiser Wilhelm der Grosse“ je srečno dospel dne 14. t. mes. zjutraj v New York. Zastopnik tega parobrodnege društva v Ljubljani je g. Ivan Tavčar v Kolodvorskih ulicah št. 35.

Slovenski lepaki v Gorici. Za koncert Nadežde Slavjanske so nabiti po mestu tudi — slovenski lepaki ter razdana slovenska vabila. Torej je doseženo, kar so Slovenci hoteli. Prav tako! Naprej!

Zemlja se je udrla na okrajno cesto in v potok Medijo pri postaji Zagorje. Potok je izstopil in preplaval cesto. Ustavljen je promet tudi na železnici premog. družbe.

Iz Novega mesta. Pred nedavnim časom je „Slov. Narod“ na jako perfiden način, in prav zlobno širšemu svetu naznačil, da je novomeške uradnike, povodom pevanja ruske himne na višjem mestu denunciral dr. poslanec dr. Susteršič. Ta Narodova notica je napravila na vse one, ki se sodelovali pri omenjeni himni list, kakršnega zamore napraviti samo list, ki je v službi nemško-slovenske narodne napredne klike. Vsi, kateri so pevci „Dol. pevskega društva“ imajo nekoga na sumu, kateri pa biva v našem mestecu in je sploh znan kot denuncijant — seveda je mož preziran od vsega javnega občinstva — zlasti

ker je imel že različne afere in jih je že marsikaterikrat dobil po onem delu telesa, kjer preneha hrbitiče, — kako zamore neki potem „Narod“ očitati možu, ki je še le potem „Slovenca“ zvedel, kaj se je v Novem mestu zgodilo. Gospodje okrog „Naroda“ — tega Vam pa gotovo ni dr. Tavčar diktiral — nekaj bolj previdnosti se vam pač sme svetovati pri objavljenju takih osebnih notic, kajti tu se gre za prav resno zadevo — in temu se mora pač vsakdo glasno smejeti, da bi bil dr. Susteršič ovaditelj državnih uradnikov. S tem si niste ugled vašega ličnega bogve kako povzdignili, ampak dejstvo je, da vas nekaj vaših pristašev prav ostro obsoja kot popolnoma falično glasilo narodno-napredne stranke. — Sploh pa je itak umevno, zakaj ste zopet to zadevo na tak neumen in zloben način na dan spravili — to samo zato, ker ni bil vaš list prvi, ki bi to notico objavil, kar se pa vsled tega ni zgodilo, ker se „Narod“ ne smatra več resnim, ker služi družbi, ki je našemu narodnemu stremljenju in vsakemu enakemu pokretu sovražna in pogubonosna, da bi zagovarjal take nastope. Vsi slovenski listi brez izjeme strankarstva so priobčili notico po „Slovencu“ o ruski himni, „Narod“ je pa molčal, kar je pa itak razumljivo, ker je ta list najbolj strankarski in od vseh slovenskih listov najbolj nesramen. „Narod“ je navezan, na sama obrekovanja iz plitvih glav. — Toliko za danes.

Pogreb čast. g. dekana Jožefa Razboršek-a. ki se je vršil v nedeljo v Kranju, je bil jako veličasten. Dasi je bila nedelja, je vendar spremilo rajnika 20 duhovnih sobratov, med temi tudi msgr. Tomo Zupan. Slovensno zadušnico je opravil zanj nekdanji njegov župnik veleč. gosp. kanonik Kajdič, v slovo mu je govoril in ga pokopal pred g. dekan A. Koblar. Pred župniščem in ob grobu so mu zapeli dve žalostinki cerkveni pevci. Pogreba se je udeležila šolska mladina z učiteljstvom, požarna bramba, obe Marijini družbi in nepregledna množica ljudstva. Tudi iz sosednje Kranja je došlo nekaj časticev rajnega, med temi g. ravnatelj Hubad, g. svetnik in mestni župan Javnik in več drugih. Pokoj njegovi blagi duši!

Sedmina po pokojnem pred. posp. župniku in dekanu Josipu Razboršek-u bo v četrtek, 22. t. m., ob 9. uri v Smartnem pri Kranju.

Dr. Lueger je prišel v Opatijo, kjer ostane več časa.

Dolenjsko vino odlikovano na mednarodni razstavi v Parizu. Gospod Josip Jeglič, ravnatelj „Gospodarske zveze“ v Ljubljani in posestnik vinogradov v Trški gori nad Krškem, je bil odlikovan za svoja, meseca oktobra na mednarodni razstavi v Parizu postavljena namizna vina s Trške gore nad Krškem, z veliko zlato medaljo, s častnim križcem ter s častno diplomom. Čeravno je bilo vino le iz te gore tako odlikovano, je to vendarle velikega pomena za celo kranjsko vinogradarstvo, kajti da se je kranjsko vino v tako sloveči vinorodni državi, kakor je ravno Francija, tako odlikovalo, vzbuja to presenečenje pač posebno radost v vseh krogih. — Gotovo, da bi bili tudi drugi vinski okraji kranjske dežele več ali manj enako odlikovani, ako bi razstavili svoj pravilno napravljeni vinski pridelek, toda ta slučaj tako riskiranega podjetja naj nikogar ne vznemirja, kajti tu se gre za splošnost in ne za pridobitev slave posameznim producentom. — Prepričani pa so vsi krogi, zlasti gostilničarji, da se dobe ravno v krškem okraju najprijetnejša in najokusnejša poletna namizna vina.

Štajerske novice.

Ponesrečeni shod proti slovenski obstrukciji

(Izvirno poročilo iz Maribora.)

Maribor, 19. nov. Shod proti slovenski deželnozborni obstrukciji, katerega so sklicali včeraj mariborski Nemci v Mariboru in o katerem so po nemških časopisih sanjali, da bo „manifestacija“ proti slovenskim poslancem se je jalovo izvršil in je bil — blamaža za prireditelje. Slovenskih volivcev, ki naj bi obsojali obstrukcijo slovenskih poslancev, ni bilo. Navzočih je bilo okoli 300 ljudi, med njimi nekaj „Štajerčevih“ pristašev in „možje“ ala Kresnik. Narodno zavednih mož ni bilo nobenega, kar dokazuje strogo disciplino med Slovenci. Največ je bilo soc. demokratov, ki pa niso glasovali za resolucijo proti obstrukciji. Ostali udeleženci so bili nemški burši, magistratni in privatni uradniki ter poulična fakinaža. Ta edino je glasovala za Girstmayerjevo resolucijo. Predsedoval je Stieger. Glavni govornik je bil Girstmayer, ki se je pa več bavil z duhovščino, nego z obstrukcijo. Duhovščino je najnesramnejše napadal. Govorili so še Pfrimer, Ornig, soc. dem.

Vidmar, ki je edini govoril slovenski, soc. dem. Muhič, od kmetov: Škof, ki se je pa svojega nemškega govora, ker nemščino slabo razume, tako slabo naučil, da ga ni nihče razumel. Tudi Stieger je nekaj v brado govoril. Razumelo se ga ni. Ker je iz mesta razun soc. demokratov bila na shodu edino le fakinaža, se je Girstmayer jezil, zakaj meščani ne pridejo na take shode. Opeldne je bila komedija končana. Gg. voditelji so se vsedli k polnim mizam, fakinaža je pa lačna tavalala okolu. Druge nesreče ni bilo.

Š Ponesrečen beg iz preiskovalnega zapora. V Celju je vrgel v preiskovalnem zaporu se nahajajoči Blaž Pepe iz Št. Lovrenca pazniku Sagoričniku, ko ga je ta peljal od preiskovalnega sedmika, pest od zidu odkršene malte v oči ter pobegnil. Na stopnjicah sta mu prišli nasproti dve osebi, s katerima se je srdito boril, a je podlegel.

Š Štajerski deželni zbor je sklican na dan 28. t. m.

Š Načelnik delavnice južne železnice ponesrečil. Načelnik delavnice južne železnice v Mariboru, Ferdinand Kalus, se je na Dunaju s svojo hčerko hitro ognil nekemu avtomobilu. V tem trenutku je pridrivil nasproti neki izvošček, ki je oba podrl na tla. Kalusa so nezvestnega vzdignili. Skero gotovo ga je konj zadel s kopitom na glavo. V par trenutkih je bil mrtev. Hčerko so prepeljali v bolnišnico, vendar ni nevarno ranjena.

Š Velik dar. Gospa Dora grofica Kottulinsky je izročila štajerskemu deželnemu odboru 600.000 K za zgradbo doma rekonvalescentov za Štajersko pod pogojem, da ustanova nosi ime njenega umrlega soproga.

Koroške novice.

k Profesor Jakob Wang. Iz Celovca, dne 18. decembra. Danes je v tukajšnji deželni bolnišnici preminul vrl slovenski narodnjak, gosp. Jakob Wang, c. kr. gimnazijski profesor v Beljaku. Umril je zopet eden najboljših naših mož. Služboval je na raznih mestih: v Celovcu, Olovcu, Rudolfovcu, Beljaku. Vsikdar je jasno in naravnost kazal, da je slovenske matere sin; verno udan je bil svojemu narodu. Marsikatero britko izkušnjo je moral radi tega prestati, a to ga ni ustrašilo; bil je mož značajan in jeklen. Pri dijakih je bil jako priljubljen, ker bil jim je izvrsten, mil učenik. Posebno drag mu je bil rojstni kraj Podkurnos pod Celovcem, kamor je redno zahajal, učil in bodril svoje rojake, kedar mu je pripuščal čas. Vsi mnogoštevilni učenci njegovi, zlasti pa slovenski Korošani, mu bodo ohranili hvaležen spomin! — V celovško bolnišnico je prišel radi operacije, — a Beg ga je odpeklical. Truple pokojnika so prepeljali od tu v njegovo rojstno vas Podkurnos, in tako se ljubemu pokojniku izpolni želja, da v zemlji domači mu truple leži! N. v. m. p.

k župnik Jakob Seebacher. Pri usmiljenih bratih v Beljaku je dne 16. t. m. umrl upokojeni župnik apaški, č. g. Jakob Seebacher, blag strček, zvest sin svoji materi Sloveniji. Porodil se je dne 19. julija 1825. v Hedišah, bil v mašnika posvečen 25. julija 1853. Unet je vedno bil za svoj rod, rad je podpiral svoj narod. N. p. v. m.

Ljubljanske novice

Ljubljanski občinski svet bo imel v torek dne 20. dec. 1904 ob petih popoldne v mestni dvorani izredno sejo. Dnevni red: Naznanila predsedstva. Citanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. Finančnega odseka: o mestnega magistrata dopisu, da bi se določile prodajne cene nekaterim mestnim ob Bleiweisovi cesti ležečim stavbiščem; o prošnji neke hišne posestnice, da bi jej mestna občina dovolila prednost za neko namenavano posojilo pred svojim 3% posojilom. — Stavbnega odseka: poročilo o prizivu hišnega posestnika Frana Koutnega proti odloku mestnega magistrata s katerim se mu je odreklo privolilo za stanovanje v njegovi hiši št. 69 na Dunajski cesti. — Policijskega odseka: o magistratovem nasvetu, naj se ustanovi pri mestnem policijskem uradu poseben popisovalni ali anagrafski urad; o magistratovem nasvetu glede ravnanja z zaklano živino; o poslovanju tržnega nadzornika tekom leta 1903. — Šolskega odseka: poročilo o računih okrajne učiteljske knjižnice za šolsko leto 1903/4. — Vodovodnega direktorija: poročilo o proračunu mestnega vodovoda za leto 1905. — Personalnega in pravnega odseka: o dveh disciplinarnih zadevah; o prošnji nekega mestnega uradnika za uštev v zasebnih službah prebitih let v svoječasnem odmerjenju pokojnine. — Direktorija mestnega užitninskega zakupa: poročilo o proračunu potrebnosti za leto 1901.

Redni občni zbor „Društva zdravnikov na Kranjskem“ vrši se v sredo, 21. t. m. ob pol 8. uri zvečer v salonu restavracije „pri Roži“, Židovske ulice.

I. Hrvatsko društvo „Kolo“ v Ljubljani priredi v ponedeljek, dne 26. decembra 1904 ob 8. uri zvečer svojo božičnico v dvorani hotela „Ilirija“, Kolodvorske ulice. Sodeluje g. Leo Dragutinović. Spored: Tamburanje, deklamacije. Svečano odkritje božičnega drevesca. Saljiva igra: „Kita cvieča ili košarica“. Saljiva pošta za „Narodnim kolekom“. Vstopnina 20 vin., otroci prosti.

Gostovanje Nadine Slavjanske v slovenskem gledališču. Jutri „Svatba ruskih bojarjev“, sijajno opremljena igra v 3 dejanjih (6 slikah) z zbori in plesi. Sestavil J. Suhonin. Glasbo priredila Nadina Slavjanska. 30 pevskih točk, solov in zborov. Pri predstavi sodeluje vojaška godba. — V četrti drugo gostovanje Nadine Slavjanske: „Življenje za carja“.

Občni zbor sloven trgovskega društva „Merkur“ se vrši v petek, dne 6. januarja 1905. (na sv. Treh Kraljev dan) ob 2. uri popoldne v društvenih prostorih. Poleg običajnega dnevnega reda, ki ga bodemo pozneje objavili, je na dnevnem redu tudi predlog o potrditvi društvenega poslovnega reda in predlog o pristupu društvenega pevskega zbora k „Zvezi slovenskih pevskih društev“.

Izkaz posredovalnega odseka slovenskega trg. društva „Merkur“. Išče se: 1 pomočnik galanterijske stroke za Ljubljano, 1 pomočnik specerijske stroke za Ljubljano, 4 pomočniki mešane stroke za deželo, 2 kontoarista za Trst, 1 potnik za Trst, 1 blagajničarka za deželo, 1 prodajalka za Ljubljano, 2 učenca za deželo. Službe išče: En pomočnik manufakturne stroke, 3 pomočniki specerijske stroke, 5 pomočnikov specerijske in železniške stroke, 15 pomočnikov mešane stroke, 2 kontoarista, 2 kontoaristinj, ozir. blagajničarki.

Obrtno gibanje v Ljubljani. Tekom meseca oktobra in novembra pričeli so v Ljubljani izvrševati obrt: „Gospodarska zveza“, centrala za skupni nakup in prodajo v Ljubljani, Gradišče 1, trgovino brez omejitve na gotovo vrsto blaga; Viktor Naglas, Turjaški trg 7, tovarna pohištva; Engelbert Skušek, Pred škofijo 19, trgovino z modnim blagom in posteljnimi perjem; Josipina Počivavnik, Miklošičeva cesta 10, prenočevanje tujcev; Rudolf Jesenko, Stari trg 13, trgovino z mešanim blagom; Ivan Gotthard, Stari trg 6, slašičarski obrt; tvrdka A. Welisch & Sohn iz Gradca, Franca Jožefa cesta 1, trgovino z obleko za gospode in dečke; Ana Florjančič, Zalokarjeve ulice 9, prodajo živil in galanterijskega blaga; Josip Dežman, Sv. Petra nasip 7, knjigoveški obrt; Antonija Röttig, Gosposke ulice 3, trgovino s prekajenim mesom, delicatami, mineralnimi vodami, vinom, pivom in žganjem v zaprtih steklenicah; Fran Sopčič, Stari trg 2, brivski in frizerski obrt; Fran Klarer, Miklošičeva cesta 36, urarski obrt; Elija Predovič, Mesarska cesta 4, tehtanje blaga za stranke; Rudolf Jurman, Krakovski nasip 16, brivski in frizerski obrt; Adela Lovrec, Marije Terezije cesta 6, žensko krojaštvo; Hinko Hieng, Dunajska cesta 17, malo trgovino z jestvinami; Neža Belčič, Pogačarjev trg, branjarijo; Ambrož Preatoni, Predilne ulice 3, izposojevanje ilustriranih, leposlovnih in podučnih časopisov v obliki čitalnega kroga; Gvidon Čadež, Stari trg 4, trgovino s perilom in klobuki; Marija Novak, Metelkove ulice 21, tovarna za izdelovanje žice in žičnatih žebeljev; Cecilija Ravnhrib, Pogačarjev trg, prodajo živil; Fran Dolničar, Šolski drevored, mesarski obrt; Martin Klemečič, Tržaška cesta 47, prodajo mobilij; Ivan Plazzotta, Kolodvorske ulice 27, brusarški obrt; Marija Virant, Pogačarjev trg, prodajo živil; Viljem Nučič, Dunajska cesta 11, reklamno podjetje; Peter Morocutti, Jurčičev trg 3, trgovino z noži in škarijami; Lucija Praprotnik, Pogačarjev trg, prodajo živil; Martin Škerjanc, Francovo nabrežje, prodajo črev. — Odglasili, oziroma opustili pa so izvrševanje obrta: Ivan Globotschnigg, Metelkove ulice 21, tovarna za izdelovanje žice in žičnatih žebeljev; Makso Drovenik, Stari trg 16, urarski obrt; Ivan Potočnik, Dunajska cesta 18, krojaški obrt; Jakob Morocutti, Jurčičev trg 3, trgovino z noži in škarijami; Marjana Kattner, Franca Jožefa cesta 1, ženski frizerski obrt; Jakob Naglas, Turjaški trg 7, tovarna pohištva; Franciška Dežman, Sv. Petra nasip 7, knjigoveški obrt; Marija Klopčar, Martinova cesta 7, prodajo živil, in Milan Marković, Pod trančo 1, brivski in frizerski obrt.

Če pianec pijanca pelje Hlapec Anten Sever se je bil v soboto preveč napil „dobre kapljice“ in prišel na dolenski kolodvor v bufet razgrajati in razbijati. Dva poklicana stražnika sta pijanega hlapca prišla in ga odpeljala proti mestu. Prišedša do mostu pri dolenski mitnici, jima nekdo zavpije „auf policaj“, nakar je eden stražnik šel pogledat, kdo da vpije. Sedaj pa, ko je Sever videl, da je pri njem en sam stražnik, ni ho-

tel nikamor iti. Stražnik je dobil dva delavca, ki sta bila tudi nekoliko „napolnjena“ in jih naprosil naj mu pomagata aretovanca ukleniti, kar sta tudi storila. Ker pa Sever le ni hotel iti dalje, sta šla delavca po neko samokolnico in pijančka naložila. Med potjo pa sta se delavca zelo potila in se hudovala nad pijancem, koliko mora vendar imeti v sebi da je tako težak. Ko sta ga končno z veliko težavo pripeljala na magistrat, sta še le opazila, da sta s pijancem pripeljala polno — samokolnico gramoz. „Ti“, je rekel eden, „midva sva tudi pijana“.

S pariške razstave. G. David Serevalli, kipar in tovarnar umetnega kame-nja, je bil na pariški obrtni razstavi odlikovan z diplomom in zlato svetinjo.

Deželna vinska klet v Ljubljani. Piše se nam: Kakor je bilo pričakovati, posetilo je sobotno vinsko klet prav veliko obiskovalcev. Med domačini opazili smo tudi veliko tujcev, zlasti Gorenjcev. Iz raznih ozirov se take pokušnje ne bodo več vršile ob sobotah ali pred prazniki, marveč le med tednom, in sicer vsako sredo od 6. do 9. ure zvečer, počenši v sredo po praznikih.

Izgubljene in najdene reči. Josip Igalitzer z Dunaja je izgubil dne 16. t. m. na Dunajski cesti zlato iglo, vredno 400 do 500 kron. — Mizarski vajenec Josip Jakšič je izgubil včeraj od Prul do Kongresnega trga časniško verižico z monogramom J. J., vredno 5 kron — Lovrenc Zajc, posestnik na Ilovici, je našel večjo svoto denarja.

Iz Amerike domov. Včeraj je prišlo iz Amerike 129 Hrvatov, ki so se odpeljali na Reko in v Zagreb.

Sadno razstavo bo priredila v Ljubljani vsako leto zadnji teden pred sv. Nikolajem kranjska kmetijska družba.

Razstava vajenških del je bila včeraj zaključena. Prvo častno darilo je dobil Mat. Jemc pri tvrdki Mathian, drugo Franc Radovan v zobob. zavodu dr. Praunseisa in tretje tiskarniški vajenec Jožef Čemažar. Mnogo vajencev je dobilo premije po 20 in 10 kron.

Baron Hein se je s svojo soprogo vrnil z Dunaja v Ljubljano.

Umrli so: Soproga ravnatelja dež. prisilne delavnice gosp. Poljanca, gospa Marija Poljanec roj. Schwenner, vsled zastrupljenja krvi. Mazala se je po obrazu z nekim mazilom, ki je pa povzročilo zastrupljenje. Govori se, da ji je pričelo odpadati z obraza meso. V soboto je bila operirana. Odrezali so ji spodnjo čeljust. Smrt jo je rešila bolečin. — Marija Komar, vulgo Matić, Karlevska cesta. — Josip Gori, gojenec Mahrove trgovske šole, 15 let, Cesarja Jožefa trg 11, trebušni legar. Doma je bil iz Padove. — V bolnici: Ana Lesjak, posestnica, stara 65 let.

Razne stvari.

Plavi las. „Edgar!“ Njen glas je bil tako rezek, da je prestrašen pogledal kvišku: „Kaj želiš, srce?“ — „Na Tvoji suknji visi dolg las.“ — „To more biti le tvoj, srček zlati.“ „Nikar me ne izkušaj prevariti. Moji lasje so temnorjavi, ta las pa je plav.“ Edgar je nekoliko pomolčal, potem pa veselo dejal: „Seveda draga moja. Toda te suknje že nisem nosil štiri tedne. Tedaj so bili pa v modi še plavi lasje.“

Hotel za otroke je pač najnovejši v Londonu. Namenjen je za otroke, katerih starši morajo odpotovati. Oprava je prirejena popolnoma tak, da ustreže zahtevam malih gostov. Sobe so dvojne, nočne in dneve. V teh sobah nadzorujejo posebne strežnice. Po trije otroci se združijo v eno družino, eden popolnoma majhen, eden 7 do 8 let stari ter eden, ki je srednje starosti. Oprava je liliputska. V tem hotelu je tudi knjiga za tujce, v katero se zapisujejo prijatelji malih prebivalcev. Otroci, ki rabi-jo še steklenico, plačajo tedensko 12—42 K, kakršna je ravno soba. Za starejše otroke se plača letno 760—2000 kron. V hotelu je tudi cela vrsta otročjih vozičkov, v katerih se prebivalci tega hotela vsak dan vozijo na izprehod.

O živem zanimanju nadvojvoda Fr. Ferdinanda za izvoz naših domačih izdelkov na njega svetovnem potovanju kaže mesto iz njegovega dnevnika, ki ga priobčujemo brez strahu, da bi zagrešili indiskrecijo. Na strani 539 se bere: „Port Kennedy, 7. maja 1893 — Mrzlemu mestu pločevine in njega čudnim stanovanjem smo kmalu obrnili hrbet in hiteli na krov, kamor sem povabil rezidente na obed. Pri obedu sem namenoma preskrbel enemu naših domačih predmetov novo razpečevališče; rezident je bil namreč tako vnet za našo domačo gieshüblsko vodo, da je zagotavljal, da si nemudoma naroči za lastno rabo poslatev te izvrstne slatine.“

Kako se bo veselila mati, je vzklila navdušena mlada dama, ko je pokazala očetu namizni prt s krasno vezeno, ki ga je kot božično darilo dogotovila na svojem Singerjevem stroju. In oče tudi ni bil malo začuden nad delom svoje hčerke, in dejal si je pač, kdo bi si bil mislil, da bom takrat v Ljubljani na Sv. Pe-

tra cesti pri delniški družbi za šivalne stroje Singer et Co. kupil stroj, ki bo moji hčeri v par tednih omogočil napraviti tako lepe stvari. — Seveda je mislil tudi še naprej in prišel do zaključka, da bo njegova soproga, občudujoč lepa darila hčerina, narejena na novem stroju, zatislila eno oko nasproti njemu in mu ne bo zamerila, če bo proti njenemu hišnemu redu malo dalje se pomudil pri pivu ali igri. Vesel je bil pri tej misli in pač sam sebe pohvalil, da je kupil Singerjev stroj. In kaj naj si zapomni iz tega vsak soprogo in oče? Pojdi in tudi ti tako stori!

Kdo je opustošil Kras? V obče se je dosedaj mislilo, da so Benečani ali celó že Rimljani posekali gozde na Krasu, ki se razteza po Primorski, Kranjski, Hrvaški in Dalmaciji. V „Globusu“, listu, ki se bavi v obče z zemljepisjem, in ki izhaja v Braunschweigu, je Karol Schneider iz Prage podrobneje opisal zgodovino gozdov na Krasu ter dokazal, da so Benečani vedno štedili gozde ter je svoje podatke sklenil s sledečim razmišljanjem: Da se je gozde na Krasu posekalo, se ne sme kriviti ni Rimljane ni Benečane. Da, ravno kraji, ki dandanes pokazujejo Kras v vsi svoji goloti, niso nikdar spadali pod Benetke. Nasprotno pokazujejo kraji, ki so bili vedno pod beneško republiko, kakor n. pr. mirnska dolina v Istri in kraj severno od lemskega kanala, da si je beneška republika prizadevala, da bi se gozdi ohranili. Toda tudi Avstrija je izdala več naredb glede varovanja gozdov, med temi je odredba od leta 1723, po kateri je bila zažugana smrtna kazen onemu, ki bi bil kak gozd zažgal. Toda v območju avstrijskega ozemlja je manjkalo še bolj varstvenih zakonov, kakor pa pod benečansko republiko. Da se gozdi posekali in opustošili in da se je vsled tega vstvaril sedanjí Kras, krivi so sami prebivalci polotoka Istre. Njihova kratkovidnost v gospodarskih vprašanjih in njihova nemarnost so največ to zakrivil. Mnogo je bilo temu krivo tudi dejstvo, da so bili gozdi občinska lastnina ter je vsak občan imel pravice si samolastno vzeti iz gozda toliko lesa, kolikor ga je potreboval. Brez vsakega reda sekalo se je vse poprek. Ceravno je še dandanes 52 odstotkov gozda občinska lastnina, so vendar danes samolastnemu gospodarjenju v gozdih postavljene meje. Tam pa, kjer se je le z veliko težavo zamoglo do gozda in kjer ni bilo vsled tega možno posekanih dreves spravili iz njega, tam so se povsod ohranili gozdi.

Elektrika — uspavilo. Mesto kloroforma in eterja poizkusa dr. Ladue v Parizu vpeljati električni tok kot uspavilo. Po mnogih poizkusih na živalih je poizkušal Ladue tudi sam na sebi. Napor toka je bil zvišan na 50 voltov. Ena elektroda mu je bila postavljena na čelo, druga na hrbet, tako, da je moral vplivati tok na možgane in hrbtenjačo. Po približno desetih minutah je nastopila popolna omotica. Ladue je izjavil, da ni čutil nič neprijetnega, kar navedno spremeni omotico valed kloroforma in jej sledi. — Kakor hitro je bil ustavljen tok, se je koj vzbudil in sicer brez slabosti, pač pa nekam čvrst in šil. Poizkusi se bodo nadaljevali, in želeli ja, da bi imeli one uspehe, katere pričakujemo od njih.

O korupciji Nemcev dobivamo dan za dnem kričajoče svede, in velika laž je, če se bahajo o svoji nadkulturi. — Kakor poročajo iz Ludwigsbaha na Nemškem, so izdali sledeč razgl. nekateri meščani: »K volitvi! Volivci, volite enoglasno g. Jakoba Giehla, kajti on plača: 600 litrov vina, tri srne, dva fazana in šest zajcev. Taki ljudje morajo v starešinstvo, ker skrbijo tudi za svoje bližnje. Ved meščanov.“ — Tako se govori! Imenitno znajo uporabljati ta recept tudi naši štajerskojanci, le s to razliko, da ti hlaavski politikastrí delujejo z goštem in žganjem. Papirko ripljejo v oči alovenskim kmetom, s budičevno vodo pa jim zastrupljajo srce in pamet.

Papeževa britev. Pred meseci je dobil neki rimski jezuit, ki je dalje časa prebival v Severni Ameriki, od nekega znane mu njujorskega izdelovalca britev, več modernih britev. Eno britev je obdržal za se, druge pa je podaril. Eno je dobil tudi papežev hišni kaplan Bressan. Nekoč je naneslo v papeževem ožjem krogu govorjenje na britve, in papež, ki se vedno sam brije, je tožil, da mu to dela sitnosti, ker je včasih tudi neroden. Kaplan je pričel praviti o svoji novi britvi, ki ima varnostne naprave. Papež mu je smehljaje dejal: „Mojim kaplanom se bolje godi; ti dobe vse potrebne stvari v dar; papež se mora briti pa s staro britvijo!“

Obed amerikanških milijonarjev. V nekem hotelu v Filadelfiji se je dne 18. novembra zbralo 20 milijonarjev na čuden obed. Vsi so bili oblečeni kakor farmerji, eden del obednice je bil izpremenjen v polje z žitom, drugi pa v gumno, po katerem so hodile kokoši in zobale žito. Na tem gumnu so jedli gosti. Rabili so male grablje, vile in sekire mesto nožev in vilic. Če je bil kdo žejen, se je napil jabolčnega vina izpod stiskalnice. Po obedu so se gostje odpeljali

domev na kmetijskih vozovih. Med udeležniki gostbe so bili tudi predsednik pensilvanskih železnic, vrhni ravnatelj pensilvanskega vseučilišča ter razni bankirji.

70. rojstni dan kitajske cesarice. 17. m. m. je obhajala kitajska cesarica-mati svoj 70. rojstni dan zelo slovesno. Vsi cesarski principi, kakih 5000, je bilo bogato obdarevanih. Vsi oficirji so bili za eno stopnjo pevišani, vsi dvorni in provincijalni mandarinji so postali plemiči. Vsi podložniki, ki so starejši od 60 let, so dobili kulija v osebno postrežbo. Osebe, ki imajo več kot osemdeset let, so dobile zraven tega še dva para copat, vrečo riža in 10 funtov mesa. Nadstoletne osebe so dobile denarno darilo in v njihovih rojstnih krajih so se njim na čast napravili slavoloki. Vsi provincijalni mandarinji so morali skrbeti za to, da niso trpeli ta dan ubogi in bolniki cele države nikakega pomanjkanja.

Umor zaradi tobačne pipe. V Vámesu na Ogrskem je v neki gostilni urar nedavno popravil ure. Imel je veliko gledavcev. Urar je hotel prižgati pipo, a gledavci so se mu jeli smejeti, ker ni mogel najti pipe. Moža je to močno jezilo in je obdolžil nekega gledavca, da mu je on izmaknil pipo. Obdolženega je ta obdolžitev tako vjezila, da je urarju pripeljal gorko zaušnico. Urar je nato potegnil revolver in ustrelil na mladeniča, ki je takoj obležal mrtev. Storitca se zaprla in pri preiskavi so našli v žepu pipo, zaradi katere je izgubil življenje nesrečni gledavec.

Na smrt obsojen orožnik. V Debrecinu je vojno sodišče obsodilo na smrt orožnika Ivana Szecoka, ker je spomladi ustrelil 14letno deklico Zofijo Mertin.

Životopis Maksima Gorkija. Založnik Gerkijevih del poprosi slavnega pisatelja, naj mu napiše svoj životopis. Za malo časa ga sprejme. Tako-le slove: „1878 črevljarski vajenec, 1879 risarski učenec, 1882 pomivalec posode, 1883 pek, 1884 hišnik, 1885 pek, 1886 korist potujočih igravcev, 1887 poulični prekupec, 1888 kandidat za samoumor, 1889 pisar pri advokatu, 1891 pešpotnik po Rusiji, 1893 železniški delavec, 1894 je izšla prva moja novela. Pisatelj Maksim Gorkij“.

Poljaki proti spomeniku Friderika II. v Ameriki. Nemški cesar Viljem je daroval Zedinjenim državam spomenik Friderika II. Odbiti daru ni bilo mogoče. Dolgo so se prerekali, kje naj se postavi. Imenovala so se razna mesta. A branila so se ga. Konečno se je vendar dobil zanj prostor. Od 19. novembra stoji v Washingtonu. „Poljska rimsko-katoliška zveza v Zveznih državah“ je nasproti temu izdala obširen protest. Med drugim pravijo: „Kakšen občutek more vzbuditi v amerikanskem prebivalcu in v vsakem drugem svobodoljubnem človeku pogled na kip tega vladarja? Kakšne kreposti je imel bodisi kot kralj, bodisi kot človek, da bi zaslužil občudovanje in posnemanje Amerikanca. Kot kralj je bil Friderik najsamooblastnejši tiran, kar jih je kedaj sedelo na prestolu, in kot človek je bil brez vseh kreposti tako, da se zgodovinar zgraža nad golostjo njegovih nastopov in se s studom odvraca od njih. To se protivi duhu naših ustanov da bi stavili med nami spomenike ljudem, ki so bili sovražniki človeške svobode. Spominek v spomin tega absolutnega vladarja bi je siloma v naša načela svobode in žali spomin velikih junakov, ki so se bojevali in kri prelili za svobodo te slavne velike države. Predstavite si tega vladarja, posebejlenje despotične vlade, v svoji duši si ga dobro predstavite z njegovim nizkim značajem brez vsega npravnega temelja in pod tem vtiskom si oglejte njegov spominek poleg spominkov mož ter vrste kakor Washington, Jefferson, Patrick Henry, Steuben, La Fayette in Franklin.“

Pravična stvar. Neki berlinski veletržec je imel važno pravdo. Ker pa ni mogel biti vsled raznih opravkov pri obravnavi navzoč, je naročil svojemu odvetniku: „Brzjavite mi takoj, kaka bo razsodba.“ Ob 12. uri se je končala obravnavna s ugodnim uspehom. Pet minut pozneje je brzjavil odvetnik svojemu klijentu: „Pravična stvar je zmagala!“ Takoj nato dobi pa odvetnik odgovor od veletržca: „Vložite takoj ugovor!“

Do smrti kadil je neki 12letni šolski deček v Strassfurtu. Opoldne je vesel zapustil šolo, zvečer je bil že mrtev. Deček se je navadil cigaret, spušča dim vase, potem skozi nos. — Vsled tega mu je prišlo slabo, potem je bljuval, nakar ga je zadela kap.

Amerikanska Humbert. Iz New Yorka prihaja sledeče senzacionalno poročilo: Največje presenečenje vzbuja v ameriških krogih velikanska sleparija, katere spominja na afero Humbert v Franciji. — Protij neki Mrs. Leroy Chadwick, ki je druga žena jednega najodličnejših mož v Clevelandu, Ohio, gredo težke obtožbe, katere pa elegantna dama zaporedoma z ogorčenjem odklanja. Pripoveduje se, da je sleparica ime Chadwick pripomoglo do tega, da si je nabrala velikih svot, ona pa da ni madama

Chadwick, marveč čisto navadna sleparica z imenom Elizabeta Bingby alias „Madame Lydia de Vere“, „hipnotizerka in jasnosidka“, katero so zaradi sleparij in goljufov zdaj vtaknili v luknjo. „Nacionalno banko“ v Oberlinu, Ohio, so morali preteklj ponedeljek zapečatiti, ker je „Mrs. Chadwick“ izplačala 440 000 kron. Kot jamstvo za to svoto je ženska vložila dve zadolžnici: po dva milijona in en milijon kron, katere je baje jeden največjih ameriških milijonarjev kot jamčnik podpisal. Čudno je pa to, da banka ne pove imena tega milijonarja, kar vzbuja v občinstvu posebno senzacijo. To svoto 440 000 kron je izplačal ravnatelj in prvi zakladnik banke in drugi uradniki o tem niso nič vedeli in so bili nad tem tembolj začuden, ker je svota presegala premoženje banke. Ravnatelj je pa zatrjeval, da je Mrs. Chadwick bogata devolj, da bode mogla svoto vrniti. Ženska je vzbudila simpatijo ravnateljevo in to mu je bilo povod, da je denar izplačal. Ta banka pa ni osamljena med žrtvami sleparke. Neki Mr. Herbert Newton je bil posodil nad 800.000 K, ko mu je dokazala, da ima v banki Wade Park v Clevelandu vloženi za dva milijona državnih papirjev. Po raznih mestih Amerike je poizkušala dobiti velikih svot kot posojilo in je bila že enkrat obsojena na 9 let ječe. Ko je odsedela tri leta, se je odkupila. Živela je jako razkošno in stanovala v najlepših hišah New Yorka in drugih prvih mest.

Zakaj hodijo možiki v gostilne? Razni so izgovori, katere imajo soprogi napram svojim boljšim polovicam, da hodijo zvečer v gostilne in niso rajši doma. Pravijo, da nimajo doma one prijetnosti, ki si je žele po dokončanem trudopolnem delu. Pred vsem pravijo taki možje, da jih motijo doma otroci s svojim kričanjem. Nadalje niso sobe tako prezračene, zakurjene, pospravljene itd., vsled česar gredo v gostilne, kjer se jim zdi prijetnejše. A kako prijetnost imajo pa v gostilni, v sobah, polnih tobakovega dima in alkoholičnega zrduha. In pred vsem se boje možiki očitania: češ, da se ženi v strahu. Največ pa povzroča posedenje po gostilnah slaba razvada.

Vol velikan. Pri letošnji razstavi pitane živine v Berlinu se je nahajal vol redke velikosti. Visočina mu je 2 m, dolžina 3'60 m, teža 18 meterskih stotov. Ime mu je Zepi in je doma s Tirolskega. Star je šele 5 let in zdrav. Žival je plod mešanja med simodelskim in pingavskim plemenom. Enakega velikana, tudi plod navedenega mešanja, sem videl letos v Sarvarju na Ogrskem.

Koliko vrst živali je na svetu. Na vsej zemlji in v morju je 400.000 živalskih vrst, ki so znane učenjakom. Žuželke same tvorijo 280.000 vrst, a tiči le 30.000. Nadalje poznajo učenjaki 12.000 vrst rib, 8300 vrst golazenj, med njimi 1610 vrst kač, 59.000 vrst mehkužcev, 1300 vrst dvoživk; 2500 vrst pajkov, 3000 vrst bedic in 8000 vrst črvov.

Koliko stane v Londonu sneg? Izračunali so, da je zadnji sneg, ki je padel v Londonu, veljal mesto 24.000 funtov šterlingov, torej blizu pol milijona kron. Sicer se v Londonu redkokdaj zgodi, da bi imeli ondi sneg, vendar so pa na tak slučaj vedno pripravljeni. Vsi cestni pometalci imajo natančne instrukcije, da se takoj zbero pri svoji glavni pisarni, ko pade prva snežinka. Potem odpošljejo najprve vozove, ki vozijo drobno sol, katero razsipajo po ulicah. Po preteku ene ure prične sol delovati in sneg se prične tajiti. Sedaj pa pristopijo možje z brizgalkami ter poplaknejo z vodo sneg in vse smeti, kar odteče potem v kanale. V četrtek, dne 24. novembra, je dobilo na ta način zaslužka nič manj ko 7500 brezposelnih delavcev. Plačani so bili deloma s 6, deloma s 7 šilingi na uro. Skoraj 2000 funtov šterlingov se je izdalo le za te delavce.

Jabolčno društvo. Znano je, da imajo jabolka v sebi mnogo fosforne soli, ki je potrebna na osveženje mozga, ker mozeg, ako človek dela duševno, izgubi mnogo fosfora. Zato se priporoča ljudem, ki duševno delajo, naj pojedjo vsak dan eno ali dva jabolka. Uživanje jabolka in sadja pospešuje duševno čistost ter krepost telesa. Sedaj so prišli v Kanadi na lepo misel, da vzdignejo vsa ta svojstva med ljudstvom z ustanovitvijo „jabolčnega društva“, ki si je stavilo namen, da najprvo prepreči preveliki izvoz jabolk iz Kanade, da vsak član prpaguje jabolčno jed ter da sam vsak dan zavžije po dva jabolka. Društvo šteje sedaj 60.000 članov.

Zavidan človek je pač Rajmund Zrunek, stari komorni sluga našega cesarja. Zelo zavidan od vseh, ki si žele mnogo zaslužnih križcev. In teh je mnogo — ah — mnogo. Zakladi g. Zruneka so nepregledni. Same ena številka dunajske uradne „Wien. Zeitung“ prinaša sledečo vrsto redov, ki jih je dobil Zrunek v zadnjem času: Carski in kraljevi ruski red sv. Stanislava tretje vrste, kraljevi pruski red krone četrte vrste, viteški križec kraljevega reda italijanske krone, cesarski perzijski solnčni in levov

red pete vrste, viteški križec druge vrste kraljevega saškega Albertovega reda, viteški križec kraljevega reda rumunske krone, častni znak kraljevega švedskega Vazovega reda, kraljevo rumunsko zlato zaslužno svetinjo s krono ter kraljevo srbsko zlato zaslužno svetinjo s krono. Koliko je na svetu mož, ki bi šli služiti za komorne sluga le, da dobe te svetinje!

Kitajski brivec. V kitajskih mestih brivec ne čaka svojih gostov, nasprotno, on sam gre za njimi. S potrebnimi pripravami, pod pazduho mal stolček, ki se dá sklopiti skupaj, hodi kitajski brivec po ulicah ter zvoni v malih presledkih, da obrne nase pozornost onih, ki bi se radi obrili. Kdor se hoče dati obriti, pomigne brivcu, ki takoj pripravi svoj stolček na odprti cesti ter tudi skledico z gorko vodo, ki jo ima tudi vedno seboj. Ko je mož svojega gosta korenito pomazal z mazilom, se prične delo. Za znesek 5 vinarjev obrije celo glavo in obrvi.

„Parkelj“ povzročil nesrečo. Po ulicah dunajskega Währinga je na Miklavžev večer strašil otroke neki „parkelj“. Eden izmed dečkov se je zaletel, ko je bežal pred „parkljem“ v neko mimo se peljajočo kočijo. Dobil je težke poškodbe na glavi. Morali so ga prenesti v bolnico.

Velike književne nagrade. Nekateri znameniti pisatelji zaslužijo s svojim peresom kupe zlata. Tako dobiva angleški pisatelj Kipling od svojega založnika za vsako besedo 1 šiling, to je 1 krono in 20 stotink. Za eno stran svoje tiskane knjige d biva 500 kron, a za knjigo od 200 strani znaša nagrada 100.000 kron. Blizo ravno toliko dobiva tudi Mark Twain, glasoviti ameriški humorist. John Morley, ki je nedavno napisal Gladstonov životopis, je dobil 10.000 funtov sterlingov, to je četrta milijona kron. — List „Daily Chronicle“ je plačal Nansenu, ko se je povrnil z ekspedicije na severni tečaj, za en članek, ki je imel 15.000 besed, 100.000 kron.

Otroboje gledališče je ustanovila družba „Educational Alliance“ v New Yorku. — Igralci, igralke, režiserji, kontrolorji, nadzorniki garderobe in vratarice lož se sami otroci v starosti 10 do 14 let. V gledališču je prostora za 700 oseb; vstopnina je 1 K. Predstave so vsako nedeljo od 4. do 6. ure popoldne.

Nepopolnživ profesor. Gospod profesor se nahaja s svojo mlado soprogo na ženitovanjskem potovanju. V nekem krasnem kraju se ustavi za dalje časa. Takoj po prihodu v hotel je opazila mlada žena, da jo vse po strani gleda, njenega moža pa lepo časte. Uslužbenci se obnašajo vedno hladneje in prezirljiveje. Vsa v solzah toži to svojemu možu, a ta neve rešitve te uganke — nasprotno — on sam jo prične gledati po strani. — Seveda — hm — kdo pa ve...? Nekega jutra pa, ko ravno zahteva pritožno knjigo, najde naznanilno knjigo, a kateri z grozo prebere naznanilo svojegv moža: Profesor Maks Majar z gospodično Klaro Mlinarjevo iz B.

Telefonska in brzjavna poročila.

Stesljevo uradno poročilo o sijajno odbitih napadih na Port Artur.

Peterburg 19. decembra. (Uradno.) Steselj poroča carju z dne 25. novembra: Srečen sem, javljati Vašemu Veličanstvu, da smo doslej japonske napade odbili. Japonci so 20. novembra popoldne zopet pričeli z bombardiranjem in končno napadli z delom oblegovalne armade neko severovzhodno utrdbo, pri kateri so prišli žedo strelnih nasipov. Razvil se je srdit boj s puškami in bajonetmi. Naskakujoče japonske čete so bile vržene nazaj, japonske rezerve pa razpršene s šrapneli. Dne 23. novembra ob pol 6. uri zvečer so Japonci ponovili napad na utrdbe in se že polastili zunanjih okopov. Naša rezerva jih je pa junaško porazila z bajoneti. O polnoči so zopet pričeli naskakovati ter so se zopet polastili nekaj okopov, vendar so bili zopet uničeni z bajonetmi. Ob 2. uri zjutraj je bilo vse končano, junaške čete Vašega Veličanstva so se mogle počiti, deloma popravljati poškodovane utrdbe. Japonci so v napadih od 20. do 22. novembra izgubili najmanj 2000 mož. Bombardiranje so Japonci nadaljevali. Nekaj poslopij v mestu je porušeni, naprave v luki so poškodovane. Duh naših čet je izboren.

Peterburg 19. dec. (Uradno.) Steselj poroča carju z dne 28. novembra: Dneva 26. in 27. novembra sta bila

najbolj krvava dneva obleganja. Veliki japonski napad dne 26. novembra na levo naše krilo pri „Golobjem zalivu“ so naše čete hrabro odbile. Japonci so imeli velikanske izgube. V noči 26. nov. so ponavljali napade. Tekom naskokov so na severo-vzhodnih utrdbah dvakrat zasedli del utrdb, a naši so jih z bajoneti pregnali. Tudi 27. nov. so naši vojaki z bajoneti pregnali Japonce iz njihovih stališč ter razrušili njihove obrambene zgradbe. Dne 27. ob 10. uri zvečer je naša artiljerija odbila zopetni napad na leve naše baterije, deloma pa smo napad zopet odbili z bajoneti. Na celi črti smo japonski napad na notranje naše utrdbe 27. t. m. ob 5. uri zjutraj odbili. Japonci nadaljujejo bombardiranje na naše notranje utrdbe.

Peterburg, 19. decembra. (Uradno.) Steselj poroča carju z dne 30. novembra: Od 27. t. m. napadajo Japonci „Visoko goro“. Njihov napad je bil sijajno odbit.

Peterburg, 19. decembra. (Uradno.) Steselj brzjavlja carju z dne 2. decembra: Dvanajstdnevni naskok Japoncev, ki se je pričel 20. novembra, smo danes ponoči končno srečno odbili. To je bilo mogoče le z izrednim junaštvom in požrtvovalnostjo Vaših vojakov. Tako hudega naskoka še ni bilo. Hvala in slava vsem častnikom in vojakom. Iz došlih mi poročil posnemam, da so Japonci pri teh naskokih izgubili najmanj 20.000 mož.

Sangaj, 19. decembra. Kapitan in moštvo ruskega rušilca torped „Raztoropnega“ so pobegnili na angleškem parniku v Vladivostok. Japonci jih zasledujejo.

London, 19. decembra. (Koresp. urad.) „Standard“ poroča: Položaj portarturske posadke je obupen. Japonska oblegovalna dela pri severovzhodnih portarturskih utrdbah so tako napredovali, da so Japonci le dvanajst metrov oddaljeni od Rusov.

Tokio, 19. decembra. Uradno poročilo trdi, da so Rusi zapustili bojne ladje „Palada“, „Pobjeda“, „Bajan“, „Retvizan“. Japonci operirajo sedaj proti Sebastopolu. Japonci so izgubili dve torpedovki.

London, 19. decembra. (Kor. urad.) „Daily Mail“ poroča: Japonsko brodovje je odšlo proti Singapore. 25 ladij je bilo dne 15. t. m. koncentriranih pri Daljnem. Japonske transportne iadje so oborožene sedaj s topovi, mnogo japonskih trgovskih ladij je dobilo topove, da pomagajo vzdržati blokado.

St. Vid nad Vipavo, 29. decembra. Zmaga pri tretji obč. volitvi zopet naša. — Prvi razred imajo liberalci.

Budimpešta, 19. dec. Današnja seja ogrskega državnega zbora je bila jako kratka. Prečitan je bil kraljev reskript, ki je odgodil zasedanje zbornice do 28. decembra. — Desnica je spremljala čitanje z vzklici: Živio kralj, opozicija je klicala „Živela ustava!“ Živel narod!“

Dunaj, 10. decembra. Namestništvo na Dunaju je odločilo, da se smeje ženske nastavljati za zdravnice v bolnišnicah. Predno postanejo definitivne, se mora ravnateljstvo bolnišnice izjaviti, v koliko zadoščajo.

Pariz, 19. dec. Gospa Syvetonova je v peturnem zaslišanju pred preiskovalnim sodnikom izjavila, da se je Syveton sam usmrtil. „Intransigent“ pa piše, ga je gotovo, da je Syvetona odstranila francoska vlada, ki se je posluževala gospe Syvetonove kot sredstva.

Belgrad, 19. dec. Italijanski odposlanec je danes v slovesni avdijenci izročil kralju Petru veliki Anuncijantin red. Kralj je danes čestital ruskemu carju k njegovemu godu.

Belgrad 19. deheembra. Vojno ministrstvo vodi pogovore za nabavo 80 brzostrelnih topov in 100.000 brzostrelnih pušk.

Belgrad, 19. decembra. Iz okolice Peči v Stari Srbiji prihajajo vesti o strašnih arnavtskih grozodejstvih.

Pariz, 19. decembra. Polkovnik Marchand je odklonil ponujano mu kandidaturo.

Carigrad, 19. dec. V orijentskem ekspresnem vlaku, v katerem se je vozil knez Ferdinand iz Dunaja v Srbijo, je bila ukradena vsa pošta, ki je bila namenjena za Bolgarijo in Turčijo. Tatvino so zapazili šele v Nišu.

Poslano.

Z ozirom na to, da se po Ljubljani širi popolnoma neopravičena vest — sosebno od ljudi, ki so v to najmanj opravičeni — da sem jaz provzročitelj vesti v zadevi bivšega mojega šefa g. dr. Štara, odvetnika v Ljubljani in odtod, da sem jaz ti dve v Slovenecu natisnjeni notici koncipiral in pretečeni teden v „Slovenecu“ natisniti dal

izjavljam

da imenujem vsacega raztrositelja te govorice nesramnim lažnikom in sem dotičniku, ki bi me vkljuba tej izjavi smatrali hotel tudi samo intelektualnim provzročiteljem teh notic — na razpolago na kompetentnem mestu.

Slednjič prosim slavno „Slovenčev“ uredništvo, da mi isto v cenjenem svojem listu potrditi blagovoli, da nisem bil jaz z zadevnima noticama v prav nikaki zvezi.

V Ljubljani, dne 17. decembra 1904.

Advokat doktor Ivan Milan Hribar.

Opomba uredništva: Potrjujemo, da odvetnik g. dr. Ivan Milan Hribar ni z noticami o dr. Štara v prav nikaki zvezi. — Uredništvo „Slovenca“. 2111 1-1

Podpisani uljudno naznanja, da
otvori svojo

notarsko pisarno

o prihodnjem Novem letu, to je
dne 1. prosinca 1905. l.

v Ptuj, v hiši g. Vuka, Brandgasse
št. 9, v bližini c. kr. okrajnega sodišča, ter se slavnemu občinstvu
priporoča

Kazimir Bratkovič,

2095 2-1

c. kr. notar.

Potovalec

kolonialne stroke

dobro vpeljan pri trgovcih na Kranjskem, Štajerskem, Hrvaškem, Slavoniji in deloma tudi v Bosni

se sprejme. Vstop 1. jan.

Ponudbe, opremljene s izpričevanji ter naznačilom pogojev na

Hrvatsko dioničko trgovačko društvo
„Zagreb“. 2108 8-1

Zahvala.

Mnogobrojni dokazi iskrenega sočutja, ki so dobajali od blizu in daleč povodom prerane smrti našega preljubega brata, strica in svaka, preč. gospoda

Josipa Razboršek,

bivšega dekana in župnika, kn. šk. duhov. svetnika itd.,

nam nalagajo prijetno dolžnost, da tem potom izrazimo zanje najtoplejšo zahvalo.

V prvi vrsti smo pa dolžni izreči prav priskrbo zahvalo veleč. gospodu kanoniku Kajdižu za opravljeno zadušnico, preč. gospodu dekano Koblarju za ganljivi govor in številne obiske tekom dolgotrajne bolezni, vsem gg. duhovnim sobratom, ki so vključ obilnim nedeljskim opravilom prihiteli v tolikem številu izkazati repozabnemu pokojniku zadnjo čast, dalje darovalcem krasnih vencev, domačim in tujim župljanom in vsem drugim, ki so spremlili pokojnega gospoda na njega zadnjem potu ali na kak drug način počastili spomin draga pokojnika in nam lajšali veliko bolelost.

Bog bodi vsem obilen plačnik!

V imenu vseh sorodnikov:

Jakob Razboršek,

kaplan.

2110

KAMNIK.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.9 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24. urah v mm.
18	9. zveč.	746.6	2.2	sl. svzh.	megla.	
19	7. zjut.	746.3	1.3	" "	" "	0.0
	2. pop.	747.1	2.2	sl. sever.	obl.	

Srednja večerajšnja temp. 1.2°, norm. —1.9°.

Zahvala.

2089

Povodom bolezni in nenadne smrti našega iskreno ljubljene soproga, očeta, starega očeta, svaka, gospoda

Ignaci-ja Dolinar-ja

nam je došlo od vseh strani toliko dokazov sočutja, da se čutimo dolžne izreči zanje tem potom najsrčnejšo zahvalo. Posebej se še zahvaljujemo preč. gosp. župniku Malenšku ter vsem ostalim gospodom in gospam za številne tolažilne obiske mej boleznijo, dalje vsem darovalcem krasnih vencev in sploh vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za zelo častno udeležbo pri pogrebu. Bog plačaj vsem.

Rodbina Dolinar-Jelenič

Zahvala.

2094

Najtopleje se zahvaljujemo vsem znancem in prijateljem za odkritosrčno sočutje povodom bolezni našega preljubega sinka

Vilkota

in za mnogoštevilno udeležbo pri njega pogrebu.

Rodbina Hlebš.

Marije Poljanec

roj Schwentner

ki je po dolgi, jako mučni bolezni, previdena s svetimi zakramenti za umirajoče, danes, dne 19. decembra, ob 1.8. uri zjutraj v 55. letu svoje dobe blaženo v Gospodu zaspala.

Pogreb bo v torek, dne 20. t. m., ob pol 4. uri popoldne iz deželne bolnice.

Svete maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi pri sv. Petru in Trnovem.

Draga rajnica se priporoča v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, 19. decembra 1904.

Alojzij Poljanec c. kr. stotnik v ev. in ravnatelj deželne prisilne delavnice, soprog. — Mirko Poljanec c. kr. nadporočnik, Alojzij Poljanec c. in kr. morn. kadet, Ivo Poljanec, Leo Poljanec sinovi. — Mira dr. Bertini, Ana Poljanec, Jela Poljanec hčere. — Dr. Giorgio Bertini zet. 2114

Najlepše in praktično božično darilo

za gospodinje je nedvomno PFAFFOV šivalni stroj, kateri odgovarja z ozirom na mnogostransko uporabo in ličnost vsem zahtevam gospodinjstva.

PFAFF-ov šivalni stroj 2098 3-1

se izvršuje v različnih slogih sobnih oprav od najpreprostejših do najfinejših izpeljave ter je kras slehrnega stanovanja.

PFAFF-ovi stroji se ze umetno vezenje izvrstno uporabljajo.

Bogata zaloga pri: F. Tschinkelnu v Ljubljani, Sodnijske ulice 4.

Št. 14336

Razpis.

2112 (3-1)

Naprava dovoznih cest k postajam Bohinjske železnice v političnem okraju Radovljica se odda potom ponudbene razprave v izvršitev.

Stavbena dela in dobave so za posamezne dovozne ceste nastopno proračunjene:

1. k postaji na Dobravi K 1764.45
2. " " " Bledu " 28433.90
3. " " " v Bohinjski Beli " 3091.25
4. " " " Nomnu " 8653.80
5. " " " Bohinjski Bistrici " 48352.—

Most na dovozni cesti v Boh. Bistrici ni izvzemši naprave opornikov — predmet te obravnave.

Pismene ponudbe z napovedbo popusta ali pa doplačila v odstotkih na enotne cene proračunov naj se predložijo do 1. februarja 1905. do 12. opoldne pri podpisnem deželnem odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono in katerim mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbinske pogoje po vsej vsebini in da se jim ukloni, doposlata je zapečatene s primernim napisom.

Ponudbi je dodati kot vadij 5% stavbinskih stroškov v gotovini ali v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati si ponudnika ne glede na višino ponudne cene, oziroma če se mu vidi potrebno razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, sumarični proračuni, seznamki cen in stavbinski pogoji so na ogled pri okrajno-cestnem odboru na Bledu ter se še pripominja, da bo vodilo in nadzorovalo ta cestna dela c. kr. železniško stavbinsko vodstvo Jesenice.

Rok za izvršitev cest je določen najdlje do 1. septembra 1905.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani dne 15. decembra 1904.

Vse sega po mojih
lepih desinih iz svilnatega
blaga in žametov za bluže

Ernest Sark 1961 5

na oglu Židovskih ulic in Dvorskega trga

Št. 15723.

Objava.

2102 3-1

Na stavbišču, ležečem med obstoječo domobransko vojašnico in med Poljansko cesto bo zgraditi razširjalne stavbe za imenovano vojašnico.

Od teh, te zgradbe se tičočih del in dobav in sicer:

- 1.) težaška in zidarska dela v znesku 370.490 K
- 2.) kamnoseška dela v znesku 14.910 "
- 3.) tesarska dela v znesku 60.520 "
- 4.) napravo strešnega krova iz škrlj-eterinita v znesku 15.639 "
- 5.) napravo strešnega krova iz zarezne opeke dto. . . 1.476 "
- 6.) dobavo konstrukcijskega železja v znesku 86.555 "
- 7.) kleparska dela v znesku 16.459 "

bo oddal deželni odbor potom javne konkurence in je tozadevne ponudbe predložiti istemu do

dne 21. januarja 1905 do 12. ure opoldne.

Vsa podrobna, na ponudbo, oddajo in izvršitev del nanašajoča se določila, opise in izkaze o posameznih delih ter načrte si morajo zainteresirani ogledati med navadnimi uradnimi urami v deželnem stavbnem uradu, deželni dvorec II. nadstropje, odnosno si jih nabaviti proti povračilu tiskovnih stroškov.

Od deželnega odbora kranjskega
v Ljubljani, dne 15. decembra 1904.

Ste se že prepričali, kako solidno
se kupi v novo upeljani trgovini
za gospode, in kako ste postreženi?

Engelbert Skušek.

modna trgovina za gospode

v Ljubljani, Pred Škofijo šte. 19.

Gospodje — veste li že na kakem
stališču je ta prva in edina modna
trgovina za gospode v Ljubljani?

Pijte
Klauerjev
„Triglav“
najzdravejši vseh likerjev.
5441 50 114

V neko župnišče na Koroškem se išče poštena, delavna in že bolj priletna kuhinjska dekla ki zna tudi navadne jedi kuhati. Ponudbe naj se pošljejo: J. Jerman, pošta Malošče-Mallestig, Koroško. 2081 2-2

Želē se kupiti že obrabljena
tamburaška godala.

Ponudbe naj se pošljejo
Alojzij Terše Borovnica.

2092 4-2

2093 2-2 Išče se oženjen

organist in cerkvenik

za malo župnijo z letnimi dohodki 280 K. Kdor ima družinske ude, ki umejo cerkveno petje, in zna kako rokodelstvo, ima prednost. — Kje, pove upravništvo „Slovenca“.

Istrska vina

lastnega pridelka,

== nova, ==

muškateljec, belo, rdeče in teran. Specijaliteta: belo vino za svetē maše.

Dobiva se edino-le pri pridelovalcu in lastniku vinogradov Antonu Ferlan di Giorgio, Rovinj Istra. 2053 20-3

Veliko zalogo absolutno zjamčenega
pristnega vina

priporočano opetovano od knezoškof. ordinarijata ljubljanskega p. n. vlč. gg. župnikom za mašna vina, ima

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Izborna kvaliteta; belo po 40, 45 in 50 kron, rdeče po 30 do 40 kron, postavljeno v Postojno ali Ajdovščino. Izpod 56 litrov se ne oddaja; na debelo po dogovoru ceneje. Prevara izključena, ker je klet pod nadzorstvom dekana vipavskega. 1731 9

V zalogi je tudi **tropinsko žganje**. Zadruga pri večjih naročilih izjemne cene,

Za obilne naročbe se priporoča:
Kmetijsko društvo v Vipavi.

Ljudska pesmarica

za nabožno eno- in dvoglasno petje v cerkvi, šoli in doma

je ravno izšla in obsega na 200 straneh do 80 najbolj priljubljenih pesmi, kratke mašne molitve in trojne litanije.

Cena:

mehko vezana 60 vin., lično v platno z rdečo obrezo 1 K, šagrin-platno z zlato obrezo 1 K 40 vin. — Po pošti 10 vin. več.

Naroča se v prodajalni „Katoliškega tiskovnega društva“ v LJUBLJANI.

„Ljudska pesmarica“ naj bi našla pot v vsako krepkno družbo, v vsako družino!

JOS. PETRIČ

v Ljubljani,

sv. Martina cesta št. 20

tovarna papirnih izdelkov in
tovarniška zaloga papirja

priporoča:

Trgovske, kopirne knjige.

Trgovske ali uradne knjige po posebnih načrtih z tiskom ali brez tiska (izvršim v najkrajšem času).

Rubriciran papir in konto korente.

Kartonaže vsake vrste, kakor
tudi vsa knjigoveška dela.

Pisemske zavitke (koverte) in
papirno konfekcijo.

Šolske zvezke

(priznan najboljši fabrikat).

Največja zaloga vsakovrstnega papirja, lepenke, črnila, pečatnega voska, svinčnikov, peres, gumic i. t. d.

Trgovske in uradne tiskovine v najokusnejši opremi.

Cenilniki, vzorci, proračuni na zahtevo poštne prosti.

Postrežba
najsolidnejša in najcenejša.

2109 (4-1)

Žganje

zajamčeno pristno
destilirano iz lastnega
pridelka, se dobiva pri
lastniku

Anton Ferlan di Giorgio
Rovinj, Istra.

1867 12-13

Že skozi 19 let

boleham na želodcu. Po poskušnjah z različnimi zdravili sem začel leta 1896 rabiti Vašo

tinkuro
za želodec,

ki mi je vedno prav dobro služila kot učinkujoče zdravilo, pa ne le meni, ampak tudi raznim boleham osebam, katerim sem jo podaril. Zato jo najtopleje priporočam vsakomur, ki trpi na želodčni bolezni. 790 50-32

Friderik Repolusk,
župnik v št. Vidu nad Valdekom, p. Misting, 16. dec. 1903.

Resnici čast!

Vaše „Železnato vino“ se mi je pri mnogoteri, večletni uporabi v svoji družini, kakor pri drugih obično izborni obneslo. Prav posebno je bil njega učinek očividni pri slabokrvnih, pri osebah oslabiljenih prebavi in nerednem krvotoku ter podobnih defektih. Zato morem Vaše res izborno železnato vino iz lastne večletne izkušnje v enakih in podobnih slučajih vsakemu kar najtopleje priporočati!

Anton Žnidaršič,
župnik pri Belt cerkvi, p. št. Jernaj, Dolenska 1. marca 1904.

Naročila vsprejema proti oovzetju in točno izvrjuje odlikovani lekarnar G. PICCOLI, Ljubljana
lekarna „Pri angelu“, Dunajska cesta, dvorni založnik Njihove Svetosti papeža.

Največja izbira
najboljših in najcenejših
šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

Večletno jamstvo.

Lastna delavnica
za poprave
šivalnih
strojev
vsakega sistema.

1348 10-0 **Ivan Jax in sin**
trgovina s šivalnimi stroji in voznimi kolesi
v Ljubljani, Dunajska cesta 17

Novosti

1647 11

modnega
svilenega blaga

= nakitja =
največja izbira

pri

Alojziju Persché

Pred Škofijo št. 21. Ljubljana.

Najmanjša žepna „demantna“ izdaja brevirja v štirih zvezkih oblike 48° s prijemom za ljubljansko škofijo:

Breviarium Romanum

Mechlinae 1904.

Z rdečim in črnim tiskom. Velikost vezanega zvezka 12 x 7 cm | Debelost s prijemom vred 18 mm. Teža „ „ 150 gr.

Cena s prijemom vred:

štirje zvezki vezani v šagrin, z vpogljivimi platnicami in zlato obrezo

K 31.68.

Prireditve brevirja v taki mali obliki in vendar z jako ugodnim tiskom vzbujajo obče začudenje. — Dobi se tudi brez prijema za ceno, K 28.32; prijem sam za se pa velja K 3.36.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

2048

Novosti v modnem blagu

za dame, tu- in inozemskem suknu, kakor tudi vsem drugemu manufakturnemu blagu; večja zaloga raznih zastorov, preprog, posebno priprave za cerkveno porabo.

Bogata izbira krojaških potrebščin n. pr. izvrsten kavise po 28 kr., podloga za krila 76 cm, od 16—22 kr.; 110 cm, 20—26 kr., priporoča

J. Kostevc, Sv. Petra cesta št. 4.

Cene strogo solidne. Postrežba točna. Uzorke pošiljam na zahtevo 1814 17—15 poštne prosto. Pošiljate proti povzetju.

Najvažnejše za sedanost!

Božična prodaja trgovine z blagom
A. Primožič, Mestni trg, Ljubljana, je otvorjena!

Kompl. obleka v kartonu že od	gld	1.50 naprej
bluza (bombaž, flanela) le	„	—44
1 kos najfin. Aombur, bomb. platna le	„	3.90
1 tucat žepnih robcev od	„	—36 naprej
1 angl. batist, prej gld. 3, sedaj le	„	1.08
1 krilo iz lodna, lastni izdelek	„	1.95
1 flanel. bluza izgotovljena od	„	—68 naprej
1 baržunasta bluza	„	2.36
1 ženska srajca od	„	—36 naprej
5000 kom. brisalk za kozarce in prah, kos	„	—07
2000 metrov dobre flanele, meter	„	—17

Poleg tega vse vrste preprog, baržun. postelj. odej, baržun. nastega blaga, kožuhovalne, posteljne oprave, plašče za dame in paletotov, perila za gospode, kravate, predpasnikov, posebno blago za damske obleke, po čudovito znižanih cenah. 1010 52—37

Razglas.

— Dva paznika —

se sprejmeta v deželni prisilni delavnici kranjski. Ne čez 35 let stari, popolnoma zdravi in krepki prosilci naj svoje postavno kolekovane prošnje, opremljene z rojstnim in domovinskim listom, navedenim in zdravniškim izpričevalom, ter z dokazom, da je prošnik prebil aktivno vojaško službo in sicer nazadnje kot podčastnik, ter z dokazom o dosedanem drugem službovanju, o znanju slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi najkasneje do

26. decembra 1904 ob 11. uri dopoldne

osebno vložijo v vodstveni pisarni tega zavoda.

Prosilcem, ki poleg sicer enakih lastnosti dokažejo lepo pisavo, spretnost v pisarniški manipulacijski službi in znanje laškega jezika vsaj za službene potrebe se daje prednost.

V Ljubljani, dne 10. decembra 1904.

2065 3—3

Dežnike za dame in gospode

priporoča v največji izbiri

Ernest Sark

1948 5

na oglu Židovskih ulic in Dvorskega trga.

Primerna božična in novoletna darila

v bogati izbiri priporoča 265 52—51

Fr. Cuden

urar in trgovec v Ljubljani.

Glavna trgovina: Prešernove ulice.

Filijalka: Glavni trg, naspr. rotovža.

poleg Mestne hranilnice

Obrnite pozornost, v moji trgovini na krasne briljante v različnih oblikah na moderne prikladne reči iz eluna in pravega srebra

1/3 pod tovarniško ceno

se prodaja še ostalo novo blago, prevzeto od konkurzne mase Drogenika, posebno stenske pendel-ure, zlate in srebrne, damske in moške ure in drugo blago.

Zaloga šivalnih strojev.

Zanesljiva ura je iz tovarne „Union“.

Dobro ohranjen

plinov motor

s 3 konjskimi silami, se prodaja pod ugodnimi pogoji.

Več pove upravništvo „Slovenca“.

2015 5

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša).

se priporoča pred. duhovščini za

izdelovanje

cerkvenih

para-

mentov.

Izdeluje cele ornate kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfinije, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem veze nju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene po možnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi zado- voljno prevzame.

1724 25

Higieniško razpraševanje

stanovanj, tovarniških lo- kalitet i. t. d.

1962 12—8

Vacuum Cleaner

Peter Matelič

zavod za snaženje stanovanj

Škofje ulice št. 1.

Preproge, pohištvo

se sprejema za snaženje in shranjevanje.